

NĂM THỨ HAI, SỐ 77

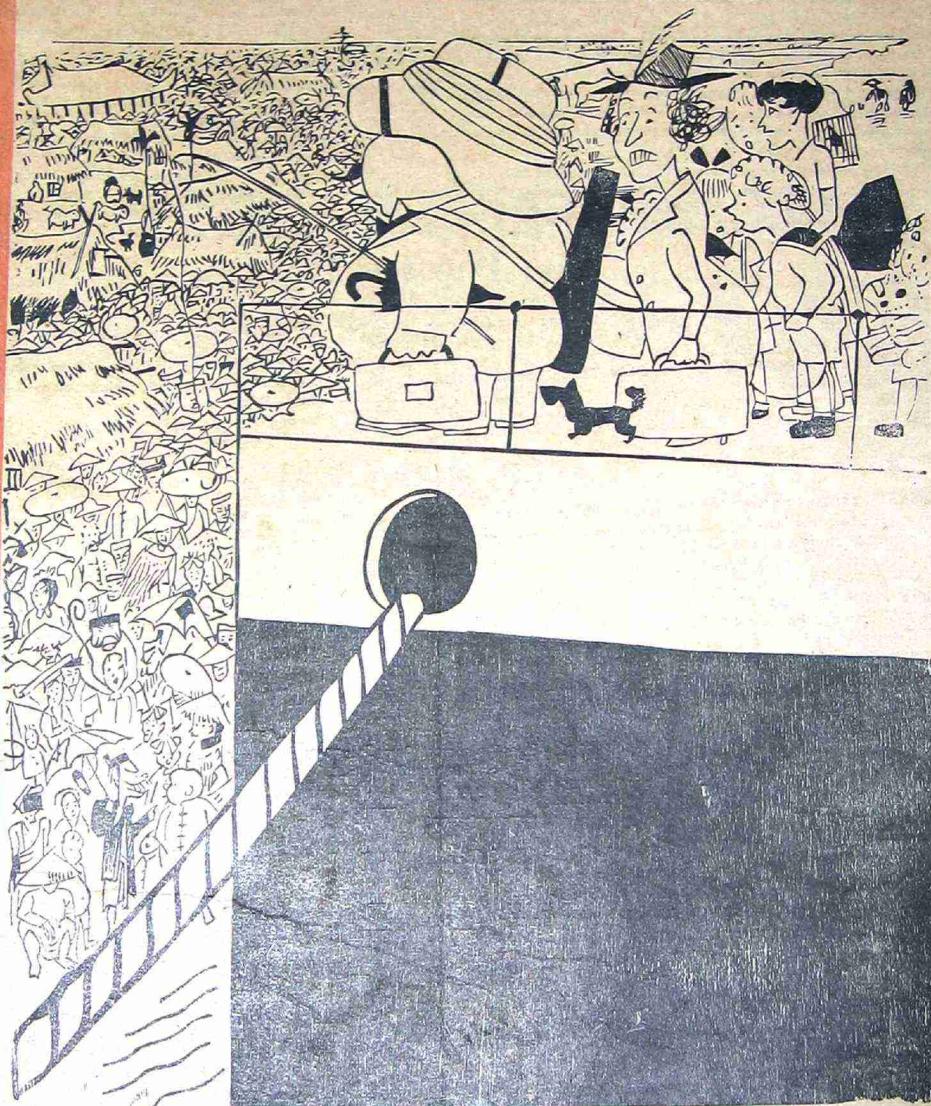
CHỦ NHẬT, 19 SEPTEMBRE 1987

NGÀY NAY

THUỘC ĐỊA DI DÂN

(Colonia de peuplement)

— Minh bảo thuộc địa này là thuộc địa di dân. Nhưng dân ở đồng thê kia thì gia đình chúng ta còn di vào xó nào được?

LẤY THUỘC ĐỊA CÓ CHÍNH ĐÁNG KHÔNG?

HOÀNG ĐẠO

MỘT THÚ' THUỐC BỒ^Ô hay nhất ở xứ này

Vạn năng linh Bồ

Thú' thuốc này rất hay, bồ cho các cơ thể người ta rất mau chóng « tinh thần tinh huyết, bồ ngã tinh huyết » nghĩa là lấy tinh huyết khac để bồi bồ cho tinh huyết người ta, tức là thuốc này dùng nhường cơ thể của loài vật như: gân hieu, cao hieu, cao ban long, tim lợn, os lợn... các thứ ấy chế hòa rồi hợp vào nhũng vi thảo mộc.. làm thành thứ thuốc Vạn năng linh bồ này :

Thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm. Ai dùng cũng rất lấy làm may ý, đến nay trăm phần được cả trun, chúng tôi mới đem phát hành thứ thuốc này để giúp anh em các giới thiệu phan sreach khoe.

Ở thế-kỷ thứ 20 này, tinh thần, ham vặt chau, điên khai nhiều, nên đời nay ít người tuổi thìn hàng đồi xưa thi có « mồi » thương nhân người ta làm, không những thế mà lại còn tim ôc, ceph tranh... biêt bao nhiêu có nó làm hại sức khỏe của chúng ta...

Bồ thể phải có thứ thuốc Vạn năng linh bồ này giúp đỡ anh em các giới thêm phần sức khỏe, dùng thuốc này thân hình trắng kiền, phần khói tinh thần, thêm trí khôn, tăng trí nhớ, làm việc lâu mệt, ăn ngon, ngủ yên, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm tuổi thọ.

Bồ Phê trú lao

Phôi là cơ quan rất bê trọng, luôn luôn thở hút, không thể nghỉ được một tí nào. Nghỉ ăn còn được, nghỉ thở bỗn không, chắc ai cũng hiểu như thế. Tôi nhũng khi thở hít không đều, nồng phôi, bức hơi, đau ngực phải tìm cách để phòng cho phôi được điều hòa. Trái lại, phôi yếu sinh nhũng bệnh : khái, thau, súc, xuyễn, khac huyết... rất là nguy hiểm!

Thuốc Bồ Phê trú lao số 89 giá : hộp nhỏ 0p.60, hộp lớn 0p.00 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc chữa các bệnh & phôi mau khỏi lâm 1

Lậu, giang mai

Thuốc năm 1935 số 70 giá 0\$60 (thuốc Lậu) khai rất mau các bệnh lậu mồi mắc : tức, buốt, dài rái, nóng bàng quang, ra mủ, nhiều, it, vàng, xanh. Lậu chuyên trị mủ số 10 giá 0\$50 : Bệnh Lậu kinh niên, thường bàng ngày vẫn ra mủ. Hoặc bệnh phải đi, phải lại 2, 3 lần... đã chữa chạy đủ các thứ thuốc, tiêm đủ các thứ thuốc, mà mủ vẫn còn, dù nhiều dù ít, uống + Lậu mủ + số 10 của Lê-huy-Phách nhất định hết mủ ngày. Thuốc này hay lâm ! Giang-mai số 18 giá 1\$00 : Lở loét qui đầu, mọc mào gá, hoa khé, phả lở khắp người, lên bạch, lên soát, đau xương, đau lúy, mồi mắc hay da lúu, nồng hay nhẹ... uống Giang-mai số 18 của Lê-huy-Phách khỏi hẳn.

Tuyệt-trùng số 12 giá 0\$60 : Lậu, giang mai chữa tuyệt nọc : liều tiên

Bảo vệ gia đình

Một bộ sách soạn rất công phu, gồm có 6 quyển : 1- Bệnh Nguyễn - 2- Hai bộ máy sinh dục - 3- Tiêu nhã chữa bệnh, xem rất có ích. Hồi xin lại nhà thuốc LÊ-HUY-PHACH hoặc các đại lý. Ở xa gửi 0p.05 ngoại quốc 0p.10.

Lê Huy Phach

N° 149 – Rue du Coton – Hanoi – Tonkin

(Đến 1er Janvier 1938, nhà thuốc LÊ HUY PHÁCH sẽ dọn lên : 19 Boulevard Gia-Long)

Đại-lý các nơi: Hai-phong : Nam-lâm 100 Bonnal. Nam-dinh : 28 Champeaux. Thai-binh : Minh-duc 97 Jules Piquet. Hai-duong : Phú-văn 3 phố Kho Bac. Bắc-ninh : Vinh-sinh 164 phố Tiền-an. Hòn-gay : Hoàn-dao-Quý 5 Théatre. Yên-báy : Thiên-sinh-dường 11 Av. de la Gare. Sơn-tây : Phú-lương 8 rue Amiral Courbet. Ninh-binh : Ich-tri 41 rue du Marché. Lang-son : Lý-xuân-Quý 10 bis rue du Sel. Cao-bằng : Đề-thủy 24 rue Gallieni. Phú-ly : Việt-dân Trần văn Thành av. Khải-dinh. Nha-trang : Nguyễn dinh Tuyên tailler tonkinois. Tuy-hòa : Librairie Thanh-tâm. Phan-rang : Bazaar Tù-sơn. Phan-quang Khoa-b. Saigon : Đường thị Khuyển 100 rue d'Espagne et Nonh-hoang, 15 Amiral Courbet. Dakao : Đức-thắng 118 Albert 1er. Cholon : Bach-loat 200 rue des Marins. Bentre : Maison Tân Thành. Tra-vinh : Linh-liệp rue Texier. Phòng thanh: Maisoq Tháng-nghia. Long-xuyên Trần văn Kế, 118 rue Commercant. Phuadumot: Phuc hung thái. Vinh-long : Long hồ 93 Bđ Gia-long. Cartho : Photo Hà-dông 16 rue Delanoue. Camau : Nguyễn đạo Đức. Commercant. Thakhet : Mason Chung-ký. Vientiane : Phan thi Lộc. Phnompenh : Huay-bri 15 rue Onier. Kampot : Song-dong 30 rue Pavie.

Làm việc quá sức, tư lự quá độ, lồn hai đến sức khỏe và tinh thần : người hoen hem, hao mòn sức khỏe, bệnh tật luộn luộn. Tinh thần hối hận, bần thần, hay đánh trống ngực, tim gan Nhấp thóom. Người ốm mòn khôi, các ông già sút lực yếu suy, dùng thuốc Vạn năng linh bồ này bồi bổ sức khỏe rất mau chóng, khai bết những bệnh nguy hiểm hối hận khóc mà sinh ra, bắt cũ già, trẻ, nhón, he, dân ông, dân bà. Dân bà co thai, trong người mồi mệt, dùng thuốc này công hiệu là lừng, sức khỏe thấy ngay.

Dân ông cần có hai dịch hoán để chế tạo ra linh dịch. Tinh dịch bồi sút, hư vô vị điều » của dịch hoán làm ra. Dân bà cần ở hai noãn sáo để chế tạo được nhiều noãn chún. Bồi những cơ làm hại sức khỏe của mình, bồi dịch hoán của dân ông, noãn sáo của dân bà, lấy sự sút về vị diện ở đâu mà sín được tinh dịch và noãn chún? Bởi thế kèm theo sinh dục và hiến muộn con cái !

Đung Vạn Nang Linh bồ này, dân ông có nhiều tinh dịch, dân bà có nhiều noãn chún thì sự sinh dục rất được hoàn toàn.

Vạn Nang Linh bồ số 90 giá 1p.00 một hộp của Lê-huy-Phach là một thứ thuốc bồi bồi sức khỏe hay nhất ở xứ này !

Ai có bệnh ở phổi dùng thuốc này khỏi ngay. Thuốc này chuyên mòi bồ phổi, chữa các bệnh ở phổi mau khỏi lâm !

khỏi bênh khai huyết, khac huyết (khac phô ra máu) — Khỏi bênh Xuyễn. Súc (khô thở, tắc hơi) — khỏi bênh ho khan — khỏi bênh ho đờm khói bênh ho gá — phong trú các bênh lao phế...

Thuốc này hiệu nghiệm lắm ! Bất cứ già, trẻ, có các bênh & phổi dùng thuốc Bồ-Phê trú lao này nhất định các bênh khai hết !

trong, due bất thường, cổ giây có cắn, cổ vắn, nhoi nhói ở đường tiêu tiện. Ấm độc, uống rượu, thức khuya, làm việc nhoc mệt hình như bệnh phục phát. Qui đầu vứt, đờ ; hắp thịt rết, ngoài da thường mọc nhũng mụn nhũn sác đỏ mà ngứa. Ấm ngứa không đều hòa, thâm thè đau mỏi, rung tóc, mồ mạt, ủ tai, đau lưng hoặc di-tinh, mộng tinh...

Uống Tuyết-Trùng số 12 này lần với Bồ ngũ tang số 22 giá 1\$00, các bênh khai hết, bồi bồi thêm sức khỏe.

Hai thứ thuốc này ai dùng qua đều khen ngợi. Cả đến người Tây, người Tàu đều có thư cảm ơn, và công nhận là một thuốc hay nhất, không có thứ thuốc nào bằng !

Tại nhà Hát lớn thành phố tôi thứ bảy
18 Septembre 1937 hôi 9 giờ

Để giúp đồng bào bị lụt và quý hội ANH SÁNG
TỔNG CUỘC VẬN ĐỘNG BẮC-KỲ VÀ HỘI ANH SÁNG
tổ chức một buổi

ĐẤU VÕ RẤT KỊCH LIỆT

Có các võ sĩ đại tài Pháp — Nam giúp sức

Ngoài những trận đấu quyền (boxe anglaise) sẽ có biểu diễn quyền thuật, kiếm thuật Trung Hoa và Việt-Nam. Một võ sĩ Việt-Nam thách đấu với một võ sĩ Pháp. Một bên dùng quyền thuật Trung Hoa. Một bên dùng quyền thuật Anh cat Lợi.

Xin mời các bạn đến thật đông tại nhà hát lớn chứng kiến những cuộc đấu võ kịch liệt xưa nay chưa từng thấy.

VĂN ĐỀ THUỘC ĐỊA

LẤY THUỘC ĐỊA CÓ CHÍNH ĐÁNG KHÔNG ?

NHƯNG dân tộc có thuộc địa thường tự đặt vào địa vị ăn-năn của những nước quá yếu đã được họ chiếm lấy đất đẽ khai thác, luôn luôn khoe khoang thán thường những công cuộc của mình ở thuộc địa, và rất lấy làm ngạc nhiên khi thấy dân thuộc địa có kẻ không lấy làm ăn, lại còn oán than nữa. Ít người, thật ít người biết vắt tay lên trán ngã để nguyên nhân của sự «lầm ăn nên oán» ấy, và dám tự hỏi một cách thiết tha rằng công cuộc khai thác thuộc địa của mình đây có phải là một công cuộc nên làm, vì chính đáng hay không.

Mấy thế-kỷ về trước không có ai bàn luận đến vấn đề ấy cả. Hồi đó, chỉ có võ lực là hơn; không cần nghĩ xem có chính đáng hay không chính đáng, các cường quốc châu Âu cứ tự nhiên đem binh đĩ đánh các nước yếu hơn để lấy làm thuộc địa. Mãi đến thế kỷ vừa qua, nhiều nhà tư tưởng mới dũng lèn tò cáo một cách quyết liệt nguyên tắc của sự khai thác thuộc địa, và phải ra thuộc địa mới cần phải tìm lẽ, tìm thuyết để bênh vực cho công cuộc của mình.

Họ không có thể che trọng được cái nhược điểm quan trọng nhất của họ, là buồn ban đầu, việc lấy thuộc địa chỉ là một việc té hiếp của sức mạnh, một công cuộc ích kỷ, làm lợi riêng cho một bên, bên có cường quyền. Nhưng họ bảo rằng có thể chẳng nữa, cũng là theo luật tự nhiên của

trời đất. Cái công lý đào thải, là khỏe thì sống, mà yếu thì chết. Còn, trùng, cẩm, thủ đều chịu theo cái công lý ấy, người ta cũng vậy.

Song cái lý thuyết ấy không vững được. Vì nó làm cho người ta chỉ phục có một điều: võ lực. Vì nó hạ người ta xuống cái địa-vị thấp hèn của loài vật vô tri.

Người ta có hơn cầm thú, không phải là vì khỏe hơn, biết tim cách giết loài khác một cách nhanh chóng hơn, mà chỉ vì có lương tâm, biết trọng công lý. Sự cường quyền dầu thắng, nhưng không bao giờ khuất phục được ai.

Phải ra thuộc địa cũng biều vậy. Họ cũng nhận ra rằng vin vào luật đào thải lự nhiên không khéo gì người sắp chết đuổi với được dám béo, ngon cỗ, không có gì là chắc chắn cả. Họ với đi tìm lẽ khác để làm nền tảng cho công cuộc khai thác của họ.

Họ bèn chia loài người ra từng hạng, tùy theo màu da hay túy theo sức mạnh. Những dân tộc thuộc địa, theo họ, đối với dân tộc khác, là những dân tộc bẩn khai, kém hèn, dầu có được hưởng giáo dục họ vẫn dồn mực não chàng nữa, cึง vẫn kém hèn, bẩn khai mà thôi. Đối với những dân tộc ấy, sự tự do độc lập là một sự đáng sợ, dùng tới cũng như trẻ con chơi đùa, thế nào cũng đến đứt tay chảy máu. Đối với những dân tộc ấy, cần phải có một dân tộc khác có trí thức hơn chỉ dân, bắt не bắt nết, thì may họ còn

sung sướng được. Những dân mọi ở Phi châu chẳng hạn, trước khi được các nước Âu châu chia tay cai trị, vẫn là có độc lập đầy, nhưng họ sống một cách khô sở, từ bách dưới quyền thế ghê gớm của các tú trưởng, của các vua chúa nhỏ. Bây giờ, được làm thuộc địa cho các nước văn minh, họ được yên ổn làm ăn, sung sướng hơn thời buổi trước nhiều.

Nhưng đó là phải ra thuộc địa nghỉ ngơi bẩn tan như vậy, chờ thực ra, hạnh phúc của con người ta có phải dù ăn là được rồi đâu? Con chim hoàng-oanh, bị nhốt ở trong lồng, dầu no ne suối buổi dậy, vẫn thêm thường quăng khống, và vạn nhất được thả ra, nó bay vút lên cao, ca một bài trong trời và vui mừng biết là bao nhiêu. Hạnh phúc của con người ta, lấy cớ gì mà bảo rằng là sống một đời vội vã, hối hắt như cái máy của người châu Âu, chứ không phải là sống một đời êm đềm, dàn dì của dân bản khai? Vả lại, cứ sự thực mà xét, thì dân thuộc địa đã được những hạnh phúc gì đâu? Một phần bị lười girom, hờn dạn mà chết, một phần bị dân áp, xô đuổi về miến rừng xanh núi đỏ, dân tộc da đỏ ở châu Mỹ hay dân tộc da đen ở châu Úc đến nay hầu như không còn nữa.

Họ lại còn bảo: Ủ thì hạnh phúc là một sự khó phai biệt, tuy theo từng người mà thay đổi, nhưng còn những việc biến nhiên trước mắt: dân tộc Âu-Mỹ đã đem đến cho dân thuộc địa nào

trật tự, hòa bình, nào học thức, nào sức khỏe... bao nhiêu điều cần cho cuộc sinh hoạt của người dân. Việc đến đây, tôi sực nhớ đến một câu trả lời của một ông thương nước Ai cập, thuộc địa Anh vừa mới được tự trị: «Nhưng nếu chúng tôi ua sự hỗn độn rieng của chúng tôi hơn là sự trật tự của nước ngoài đem tới, thi các ông còn nói gì nữa? Sự khỏe, học thức của dân tộc khai thác đem đến cho thuộc địa cũng vậy, là do sự bắt ép mà thôi, mà dã có điều ép uồng, thi không có hiệu quả đáng kể được.

Còn như bảo rằng chủng tộc có nhiều đẳng hạng hơn kém nhau, thi việc đó nên dề dành riêng cho đồ đe Hitler. Không có cớ gì chính đáng khiến cho ta phải khâm phục riêng một chủng tộc, như dân tộc Đức chẳng hạn, và coi rẻ những dân tộc khác. Chủng tộc nào cũng có thể tự xưng là đệ nhất chủng tộc trên hoàn cầu và có thể lấy cường-quyền mà bắt chủng tộc khác công nhận như vậy. Nhưng, tôi xin nhắc lại lần nữa, cường-quyền không bao giờ bắt được lòng người khâm phục.

Gần đây, phải ra thuộc địa lại tìm ra một ý tưởng khác để thuyết minh cho công cuộc khai thác. Một dân tộc không có thể sống riêng một mình được; dã của một nước không xuất sản cho dù mọi vật liệu cần dùng cho dân nước ấy được, cần phải kết thây các dân tộc, kết thây các nước trong thế giới giúp đỡ lẫn nhau, trao đổi lẫn nhau những

vật liệu riêng của mỗi nước, mỗi dân tộc. Mặt trời ở Án-dô không phải riêng soi cho người Án; than đá của nước Anh không phải riêng của người Anh, mà là của chung cả nhân loại.

Nhân loại một ngày một đồng, cần phải nỗ lực khai thác hết nguyên liệu trong hoàn cầu để đóng vào sự nhu cầu của mọi người. Như vậy, một dân tộc không có thể coi đất nước mình

như của riêng, có thể dễ vây không khai khẩn được. Nếu không khai khẩn, tức là đặc tội với nhân loại, dân tộc khác tài giỏi hơn có quyền đến mà khai khẩn.

Song, dem ngay lý thuyết ấy mà luận cho đến cùng, ta cũng đã nhận rõ ra rằng dân tộc khác có đến khai khẩn những vật liệu bô liêu, cũng chỉ có quyền khai khẩn cho tất cả nhân loại, nghĩa

là cho cả thò-dân, cho thò-dân trước nhất nữa. Mà khai khẩn nguyên liệu ấy, cần gì phải dùng đến vũ lực, đến sự lấy đất của người; những dân tộc có cái ý tốt ấy chỉ cần giúp đỡ thò-dân trở nên một nước đủ tài sản như họ mà thôi.

Xem như vậy, thì không có lẽ gì chính đáng có thể khiển một nước, như nước Ý hay nước Nhật, dem quân đội sang tàn phá

một nước khác, như nước Á hay nước Tàu, để lấy đất nước họ làm thuộc địa.

Có một điều rằng thuộc địa đã có rồi, thì cần phải thực lòng lâm lợi cho thò-dân, có khi phải chịu thiệt hại riêng nữa. Có như vậy, mới xóa bỏ được cái vết vỗ lực buồi trước và mới có đủ lẽ để lưu lại ở đất nước người được.

Hoàng-Đạo

SỞ LẠC QUYỀN CỦA NGÀY NAY

THẾO lời yêu cầu của hội Phồ-tế trung ương Bắc-kỳ, chúng tôi nhận được của một độc giả N. N. ở Vịnh-long (Nam-kỳ) một cái ngân phiếu 3p. nhờ chuyển giao sang hội Phồ-tế.

Chúng tôi xin thay lời bạn dân và hội Phồ-tế cảm ơn bạn vô danh.

Ngày Nay

TIẾN, PHÙ

SÁNG thứ hai 13 vita rồi, các nhà báo dã cùng nhau đến phủ Thống-sử xin tha cho bàu dân đồng nghiệp Tiến. Phù bị giám ở Hòa-lô và cung tuyệt thực để phản kháng.

Ông Thống-sử xem đơn xong tỏ ý cảm động, vì lán đầu thấy các nhà báo đồng lòng với nhau về một « việc tốt ». Ông nói nhiều lắm, có lời hứa tiếng đồng hồ, nhưng tôi không muốn thuật lại, vì sợ nhòe bớt cản « không ngoây bay lùn ngòi bút trong lợ mực ».(1) (nhất là tôi là đang bút máy) tôi sẽ còn bì mới tên phủ Thống-sử một lần nữa, để một lần nữa ông phô trương cái chính và khuyên nhủ. Như thế sẽ mất nhiều thời giờ chờ đợi, cho ông Thống và cho ông phô trương.

(1) Lời khuyên của ông Bonnif, phó văn phòng phủ Thống-sử

Các Ngài mua buôn hay mua lẻ các thứ pull-over, maillo, chemisette v. v., xin dời cho được áo có dấu hiệu CéCé mây thật là hàng tót vì những áo CéCé làm tại chinh hiệu dệt CỤ CHUNG, một hiệu có tiếng là làm hàng kỵ và lót

CỤ CHUNG

100, Rue du Coton — HANOI

TUẤN LỄ MỘT

PHẢN ĐỘNG

VÀ Y TỐI chỉ kể sơ một câu chuyện không định dáng đến hai ông Tiến, Phù, câu chuyện « phản động »:

Nghe ông Huynh và Phương đang hai chí « presse reactionnaire » (báo phản động), ông Thống-sử liền ngay lời đe bát bẽ. Tíce thi ông Phương xin lỗi và chia : « Tôi muốn nói những báo không đồng ý với chúng tôi ».

Tưởng đâu là kết liễu việc « báo phản động ». Ai ngờ khi cái nám người đến nhà pha thảm hai ban đồng nghiệp, ông Thống-sử lại có nhã ý tiến cử ông Ng-Giang, cho rằng ông Giang viết nhiều bài kinh liệt công kích đảng cộng sản thi đối với đảng này, ông ta sẽ xứng cái tên phản động, mà ông Phương đã dùng một cách sai lầm hay cố ý : « hai ông Ng-Giang, Phù hãy mặt ông Giang, sẽ cảm động và tự thầm an ủi ».

Phút, còn gi cảm động bằng thấy kẻ địch yêu mến sản sóc đến minh, dù sao yết mến sản sóc ây hoan toàn chân thật mặc lòng.

Tin sau cùng. — Hai bạn đồng nghiệp Tiến, Phù đã định việc tayet thực. Đó có lẽ là nhờ có công lao của ông Ng-Giang.

Tin sau cùng nữa. — Được tin ông Ng-vân-Luân, chủ báo Trung Bắc, tức chí « ông Phan-trần-Chúc, chí báo Tân Việt-Nam » do biêt rông chỉ có hai tờ báo hàng ngày đang bài tướng thuật của « ây ban năm người ». Hai tờ báo ây là Việt-báo và Trung-Bắc Tân vẫn.

Đó ai đoán được tên tờ báo hàng ngày thứ ba không dùng bài tướng thuật.

Ông Ng-vân-Luân, chủ báo T. B., tức chí « ông Phan-trần-Chúc, chí báo Huynh và Phương » đang hai chí « presse reactionnaire » (báo phản động), ông Thống-sử lại có nhã ý tiến cử ông Huynh và Phương

« để bắt bẽ. Tíce thi ông Huynh xin lỗi và chia : « Tôi muốn nói những báo không đồng ý với chúng tôi ».

Tin sau cùng cuối cùng. — Đồng Phap đã dùng bài tướng thuật nói rên trạm còn hơn không bao giờ.

N.L

NHÌNH ẢO

Ái hứa với nghiệp đoàn, từ hôm ông Honef ra Hanoi, lại được người ta bán lán đến.

Nhân ông Honef muốn liên hiệp cả phái nghiệp đoàn và phái ái hứa, để lập thành một sicc mạnh, có nhiều người cho ông ta là báu nền chí nghệ đến lập ái hứa thời. Sự hiếu làm có ý thành và tình ây đã khiến ông Honef yêu cầu cải chính ở các báo nhân dân.

Điung riêng về phương diện báo giới, thì ta thấy :

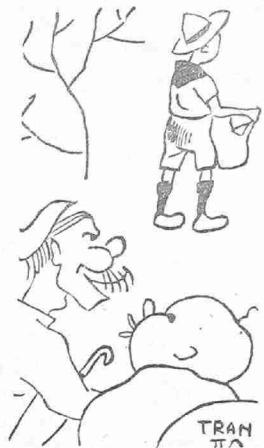
Một bên tạm gọi là phái hứa. Họ chỉ muốn để dồn ái hứa, mà chỉ để đây thôi.

Một bên là phái tâ. Họ muốn đổi cho được quyền lập nghiệp đoàn để dồn ái hứa-Dương đại-hội-nghị và tu do ngôn luận.

Vì sự chia rẽ ấy, ngôn luận tự-do la thấp lúi về dâng xa. Ông Honef khuyên nhau: làm báo thực lòng muốn có ái hứa, nên liên kết nhau để dồn nghiệp đoàn, mục đích chung. Trên con đường đi tới mục đích ấy, ta có thể lập hội ái hứa, để kết mối đồng tâm, nhưng, điều cốt yếu, là đứng cố giữ lề hội ái hứa, mà quên mất nghiệp đoàn.

Bối với dân-lao-dong cũng vậy. Lý tưởng là vi nghiệp đoàn. Ái hứa chí là một phương pháp để đạt lý tưởng ây. Ái-hứa tác nào lập cũng được, cần nghiệp đoàn, cần phải yêu cầu giàn mới được. Vì vậy, ông Honef đã khuyên hai phái nghiệp đoàn và ái hứa liên kết với nhau, để thành sicc mạnh; nhưng ông nói rõ ràng vào ái hứa, chí là dâng bức, và tranh đấu lúy tự do nghiệp đoàn, đó là điều cần làm mà không một phút nào nên sao lảng.

H. D.

TRAN

Khô sô ! Vác bị di xin gạo thế, không trách người ta gọi là bù cùi »

BÈ MUA GẠO PHÁT CHO ĐỒNG BÀO BỊ LỤT

Nhiều hội viên Ánh Sáng ở Kompong-Speu (Cao Miên) hưởng ứng việc làm của Ánh Sáng

Chúng tôi vừa nhận được của một số hội viên Ánh Sáng ở Kompong-Speu (Cao Miên) một cái ngân phiếu 28\$71 gửi về nhà Ánh Sáng đóng gao đem phát cho nạn dân bị lụt.

Ánh Sáng xin thay mặt nạn dân cảm ơn những bạn đã nhiệt thành với công cuộc của hôi.

Ánh Sáng

Danh sách những bạn gửi tiền về Ánh Sáng	Trần đình Nại, buôn bán 2p.00
Phạm công Thất, Tòa sứ Kompong-Speu	3\$ 00
Nguru	1.00
Lê văn Thành	1.00
Trịnh văn Chiêm	1.00
Nguyễn thiện Chon	2.00
Đường Đại, Lục lô	5.00
Nguyễn v. Trường	1.00
Nguyễn văn Thịn Bưu, điện	1.00
Nguyễn đức Đường, Bia chính	5.00
Nguyễn văn Hoài	1.00
Nguyễn văn Thọ	5.00
Jules Nhiên	29.00
Cộng	0.20
Trữ tiền ngân phiếu	28\$71
Còn lại	

NGƯỜI VÀ VIỆC

BÁO TÂN - VIỆT - NAM

BÁO Tân Việt-Nam của ông họ Phan-trần ra đời.

Hàng bài lầm : mục đích là xây nhà Nam mới trên cái nền tảng cũ.

Rồi nhân gặp nạn dân bị lụt, báo ấy bỗng nảy ra một ý kiến, nói rằng vì mục đích nhân đạo của hội Ánh Sáng, nên hôm gần hột May Blossom diễn ở nhà hát Tây, hội thu được hơn năm trăm bạc, vầy xin hỏi dem số tiền đó giúp dân bị lụt.

Áy thế là báo ấy tận dụng « mục đích nhân đạo » của hội Ánh Sáng.

Bỗng vài tuần sau, báo ấy trở mặt như ông Chúc họ Phan-trần thay đổi ý kiến. Báo ấy tự dung công kích hội « Ánh Sáng » theo một chương trình không thực hành được và là công cuộc của người dien.

Báo T. V. N. vì đâu mà hóa ra cái chong chóng như vậy ? Có phải là vì trong vòng mấy tuần lễ, ông Chúc họ Phan-trần đã trốn từ mặc đường, nghiêm ngâm đến mục đích của hội Ánh Sáng rồi mới rõ mục đích ấy là xoàng cháng ? Nhưng nếu thế, thi lúc tan đường mục đích hội Ánh Sáng, báo T. V. N. đã nói mà không nghĩ như một con vẹt, con « Tân Vẹt » mất.

Ông Chúc họ Phan-trần, tuy khêu thông minh ở cù ngoài da, nhưng cũng không chịu như thế.

MỘT CỬ CHỈ NGHĨA HIỆP CỦA MỘT VÕ SĨ

Võ sĩ Mai-thanh-Ngo có mang đến Ánh Sáng một số tiền 5000 nhó Ánh Sáng thêm vào số tiền thu được ở nhà Hát lớn về buỗi đầu quyền để mua gạo mang phát chẩn cho dân bị lụt.

Võ sĩ tiếc rằng không biết trước có cuộc đấu quyền giúp Ánh Sáng và nạn dân nên không đủ thi giờ luyện tập để lén vồ dái làm việc nghĩa. Võ sĩ lại hứa lùn sau sẽ sán lòng lủ thí để giúp Ánh Sáng và nhắc lại cho chúng tôi biết võ sĩ đã biến tên vào hội Ánh Sáng từ lúc Ánh Sáng mới ra đời.

Một cử chỉ nghĩa hiệp đáng làm gương chung cho tất cả võ sĩ Việt-Nam. Ánh Sáng thay lời nạo dân cảm ơn võ sĩ Mai-thanh-Ngo.

Ánh Sáng

NGUYỄN NHÂN

THÚC RA, ông Chúc họ Phan-trần thay đổi tư tưởng vì một lẽ khác, có thể tố long chính đại quản tử của ông ta ra cho thiên hạ biết.

Lẽ ấy, không có gì khác, là ông ta muốn bảo thủ Ngày Nay. Ông ta xem bức tranh của Đồng Sơn về ông ta ngồi chống tay trong cái nhà mới siêu vẹo trên cái nhà cũ, bỗng động lòng. Mục đích T. V. N., than ôi, còn ra gì nữa !

Theo bức tranh ấy, thi chỉ còn là một mục đích bô di : kiêm thiết và không có phả hoại chỉ là một việc làm của kẻ không biết nghĩ. Nếu là người thông minh, có học thức, thi hoặc đã tìm hết các nhẽ lý để biện vực tư tưởng của mình, hoặc đã công nhận rằng mình đã sai lầm. Nhưng ông Chúc họ Phan-trần khi nào lại chịu là người như thế.

Ông ta bèn mưu công kích Ngày Nay về một phương diện khác. Ngày Nay đã hô hào lập hội Ánh Sáng, thi còn kể gì điều hơn là công kích Ánh Sáng. Ông Chúc họ Phan-trần tưởng thế là ma lanh lấm, vì ông đã tránh được cái can đầm bành vực mục đích của báo Tân Vẹt và thỏa được lòng tự hiềm của ông.

MỤC ĐÍCH HỘI « ÁNH SÁNG »

NHƯNG, thương thay, ông Chúc họ Phan-trần chỉ tố ra rằng ông ta thuộc loài sợ ánh sáng mà thôi.

Thực vậy. Nhưng lẽ của ông ta viễn ra là công kích Ánh Sáng rất là non nớt và bắt buộc ta phải huân cho trình độ học thức của nhà làm báo kiêm sử học già ấy.

Ông ta bảo theo cuộc tiến hóa tự nhiên của dân quê, thi không cần ai có công, hô hào, hô e có tiền là họ sẽ có nhá đep dẽ, cao ráo, sạch sẽ, có nhà gach và nhà lầu. Vậy ra, theo lý luận đặc biệt của ông ta – những hội Ánh Sáng và bèn Pháp, bèn Thụy-diển, bèn Đức... đều là vỗ dụng cả, và những hội viên của các hội ấy đều làm một việc vỗ ý thức hết : rieng chỉ có ông Chúc họ Phan-trần là một người biết ngibì mà thôi.

Hơn nữa. Nếu ông ta chịu khó nhìn chung quanh mình, ông ta sẽ nhận thấy một cách rõ ràng những nhà lầu ở bên ta chín phần mười cũng là nhà hang tối cả : Vậy

cải luật tiến hóa tự nhiên của ông ta nô không tự nhiên tí nào. Nhưng ông Chúc có mắt thật nhưng ông ta có nhìn thấy gì đâu !

Ông ta lại bảo : Nhà ở chỉ là một khoản phụ trong các vấn đề lớn về sinh hoạt. Người ta không thể nhịn đói để cầu ở một tòa lâu dài và chỉ có những người dien mới giữ tiền để sám ô, trong lúc chính mình và gia đình mình không được sống đủ một ngày hai bữa.

Xem đấy, thi ta dù biết rằng bao nhiêu bài diễn văn của nhân viên hội Ánh Sáng đều xoong dầu ông Chúc họ Phan-trần cũng chỉ như nước dỗ dại vứt mà thôi. Đầu óc của ông ta bi đặc quá khó lòng mà ý trường lọt vào được. Ai còn lạ gì, họ nhà Phan-trần, mục đích của họ Ánh Sáng không phải là làm nhà lầu, không phải là bảo người ta sắm ô tô, mà chỉ là lập những căn nhà trang giá rẻ không hơn kém các căn nhà trang hiện thời là bao nhiêu, nhưng đủ điều kiện vệ sinh và mỹ thuật hơn !

CON NHÀ PHAN TRẦN

NHƯNG còn ai lạ gì ông Chúc họ Phan-trần.

Còn ai lạ gì cái con người đã có lăn tuyn bô trong một buổi hội họp của Hội-nghị Bảo giới một cách cao dãm rằng việc gi ông ta cũng phải đợi lệnh chủ dâ mới dám làm.

Ai còn lạ gì cái con người làm báo mà quyết ý làm sai lạc những lời tuyên bố của ông nghị cộng-sản Honel về nghiệp đoàn và ái-hữu.

Đối với con người ấy, Ngày Nay sẵn lòng tha thứ cho cái tội đã vu khống Ngày Nay ngửa tay xin tiền của chính phủ và chạy theo sau báo Xứ sở Annam Ngày Nay độc lập, lúc nào cũng dường hoàng độc lập, viết không chò « lệnh » của ai, và bao giờ cũng chỉ lấy độc giả làm sức mạnh để

tiến hành công việc. Ngày Nay với báo Xứ sở tồn chỉ khác nhau, không khi nào có thể cùng đi với nhau được.

Nhưng Ngày Nay không phải là Ánh Sáng. Ánh Sáng là một công cuộc xã hội, một việc thiện ; những nhân viên của Ngày Nay, trong phạm vi ấy, có thể hợp tác được hết thay mọi người, hết thay các đảng phái, cả những người của báo Xứ sở, cả ông Chúc họ Phan-trần, cả ông Văn Phú họ Ma, nếu các ông này không lùi như chuột.

ÔNG HONEL VÀ ÁNH - SÁNG.

THẨY họ Phan-trần công kích Ánh Sáng, chúng tôi lại càng rõ tri minh-mẫn của ông nghị công sản Honel.

Ông Honel, nói chuyện với hội Ánh Sáng, có tỏ ý rất hoan nghênh công cuộc của hội và hứa về Pháp sẽ tìm cách giúp đỡ hội. Ông ta khuyên hội cần phải cẩn thận, vì bọn phản động chỉ đợi có dịp là phả ngang công cuộc xã hội đó. Bọn ấy, ông Chúc họ Phan-trần a, ông Honel bảo họ sẽ công kích là mục đích vu vơ, hoặc quá rộng rãi to tát, họ sẽ cho rằng làm nhà cho they, cho dân quê là một vắn dẽ phả, không cần dề dẩn, và đến lúc dân thư không giữ gìn nhà của Hội, họ sẽvin lấy mà bảo rằng làm nhà sạch sẽ, đẹp đẽ cho dân nghè ở là một sự vô-ich, vì họ không biết hưởng. Rồi ông dàn một thi dụ : bèn Pháp, có người they rờ cù cảnh cửa nhà của Hội để dun bắp. Áy thế mà dân tri bèn Pháp đã khâ cao rồi đấy !

Ông Honel vừa nói xong, thi đã thấy họ Phan-trần bắt đầu công kích mục đích của Hội.

Nhưng thôi, đối với con người ấy, thi chỉ nên ngàn câu ca dao :

Con trai chờ kè Phan-trần...

Thế thi họ Phan-trần, ta còn kè đến làm gi !

Hoàng-Đạo

PHUC-LO'II

— AVENUE PAUL DOUMER, HAIPHONG —

Articles de Nouveauté
Chapellerie, Parfumerie
Lunetterie — Cravates
Chemisettes Sport

SACS

POUR DAMES & DEMOISELLES

KIẾN TRÚC ÁNH SÁNG

diễn văn đọc tại nhà Hát lớn | trong buổi họp đầu tiên của hội Ánh Sáng

Kinh trình các ông, các bà, các anh em, chị, các bạn.

TÔi xin đứng về phương diện nhà chuyên môn mà giải bầy một vài ý kiến về khoa kiến trúc mới, và vấn đề nhà cửa rẽ tiền, tức là sự liên lạc của khoa kiến trúc với hội « Ánh Sáng ».

Lâu nay nhiều người hằng tưởng khoa kiến trúc chỉ thêm một ít xà xí vào những sự xa xỉ khác của kè cõi tiễn, và kiến trúc sư chỉ xây dựng những nhà to lò dò sô như nhà « Hát tây » hay nhà « Hòa lò » chẳng hạn. Còn những nhà thường đẽ ở và nhất là nhà tranh ở thôn quê thi ai cũng có thể làm lấy được.

Cái quan niệm sai lầm về khoa kiến trúc ấy đã làm cho mọi nơi trong nước mọc lên những nóc nhà theo một lối kiến trúc kỳ dị không tày không tấu, mà nhất là không ta mít ti nào cả.

Khoa kiến trúc phục sự kẽ nghèo cũng như kè cõi tiễn. Khoa ấy đã có thể giúp ta làm nên những lâu đài sán lạn huy hoàng thi công có thể giúp ta làm nên những nếp nhà tranh đầy ánh sáng.

Đối với kẻ giàu bay với kẻ nghèo, nhà nghệ sĩ lúc nào cũng biết có một phần sự thời, là làm thế nào cho họ được tận hưởng mọi sự cần dùng về cách ăn ở thực hành theo phương pháp hợp vệ sinh và mỹ thuật, thêm cả sự vui và thích sống mà khoa kiến trúc có thể đem lại cho họ.

Riêng đối với dân quê và thợ thuyền nghèo, khoa kiến trúc sẽ ứng dụng như thế nào?

Cũng làm cho họ được hưởng mọi sự cần dùng về cách ăn ở, thêm cho một ít sinh thú về cuộc đời họ đang sống, thực hành cái nguyện vọng ấy với một số tiền rất ít, càng ít chừng nào càng hay chừng ấy, đó là một điều kiện rất khó khăn mà tôi trông chờ khoa kiến trúc là có thể giải quyết được một vài phần:

Được như thế là nhờ sự xếp đặt có khoa học các nơi an chỗn ở, sự áp dụng mọi điều kiện vệ sinh, và sự tìm tòi về mỹ thuật.

Hội Ánh Sáng đây giờ mới thành lập được, đối với ta là một sự mới mẻ, mà có lẽ nhiều người còn cho là sớm quá. Nhưng con đường mà chúng ta mới bắt đầu đi, các nước ngoài đã đi rất xa rồi.

Nhất là ở Thuỵ-sĩ, Tiệp-khắc, Thuỵ-diển, Na-uy, Hòa-lan, Anh, Đức, Hoa-kỳ, Ý, Bỉ, Pháp, nghĩa là phần nhiều nước ở Âu-Mỹ, vấn-dẽ nhà cửa cho thuê rẽ tiền, và những trại « Ánh sáng » cho thợ thuyền ở đều được chính phủ đỡ đầu và dân chúng hết sức ủng hộ, nên những công cuộc nhân-dạo như hội « Ánh Sáng » thấy nhau nhau khắp nơi, từ thành thị cho chí thôn quê, kể quả về mọi phương diện rất là rộng rã.

Chỗ nãy đây các bạn sẽ được xem tranh ảnh những xóm thợ thuyền và những khu nhà cho thuê rẽ tiền, cũng đủ tưởng tượng rằng người Âu-Mỹ đã đi đến đâu, tuy vậy người ta vẫn còn khiêm nhường mà nói rằng mới bắt đầu đây thôi.

Tại làm sao mà vấn đề nhà cửa rẽ tiền ở các nước ngoài lại giài quyết được một cách mau chóng như thế? Là vì người ta sớm hiểu sự liên lạc quan hệ của khoa kiến trúc với sự sống. Khi người ta đã hiểu biết rằng giữ vệ sinh trong cách ăn ở là cần, nhà cửa đẹp đẽ, sáng sủa lại cần hơn, thì người ta đòi cho kỹ được những căn nhà xếp đặt có khoa học, đầy ánh sáng.

Có sự cần dùng, thi tất nhiên phải có sự thay đổi và tân bộ móng chông, về phương diện nhà cửa cũng như về mọi phương diện khác.

Ở gần xứ ta, cũng có một nước mà vấn đề nhà cửa rẽ tiền cho dân nghèo đều được mọi người chú ý, ấy là Ấn-dộ Hòa-lan, (Indes néerlandaises) cứ xem tờ trình của ủy-ban địa phương các thành phố *Bandoing, Batavia*,

Séourabaya di dự Hội-nghị Vạn-quốc về nhà cửa rẽ tiền họp ở Frankfurt-le-Mein bên trước Đức, chúng tôi biết rằng những công cuộc xây dựng ở bên ấy đã giúp ích cho dân dàn nghèo nhiều, và nhất là dã nâng cao trình độ ăn ở của họ lên một bậc khá cao

Xứ An-dộ Hòa-lan là một thuộc địa của người Hòa-lan, cũng như dân ta thuộc quyền người Pháp, khi hậu phong thô, và trình độ tiến-hóa của người Ấn-dộ Hòa-lan cũng gần như bèn ta, vậy mà đến bây giờ chúng ta mới nghĩ đến vấn đề nhà cửa thợ thuyền và dân quê thì tưởng cũng đã là quá chậm. Nhưng ta cũng nên lấy làm mừng rằng, ta đã quyết bắt đầu làm việc, và vi đã có một nước di trước ta trên con đường ấy, nên ta có thể phỏng theo họ mà áp dụng về bèn ta cho được đầy đủ.

Bây giờ ai cũng đều công nhận rằng một hội có tính cách cải-tạo và kiến-thiết như hội Ánh Sáng là cần kíp, là thiết thực thi chúng ta phải nghĩ ngay đến phần việc cốt yếu và hệ trọng mà hội Ánh Sáng sẽ làm và phải làm là :

1.) Xây dựng những căn nhà Ánh Sáng.

2.) Giúp đỡ kẽ nghèo xây dựng nhà theo lối Ánh Sáng.

Nhà Ánh Sáng có những đặc điểm gì ? về cách xây dựng như thế nào ?

Mọi người đều biết rằng những vật quý như :

Ánh Sáng,

Bầu trời,

Cây cỏ,

Không khí trong sạch,

Gió mát,

— Anh đã đọc hết bài thơ của tôi chưa ?

— Rồi, mười lần...

— Khá quá.

— Đề cõi hiếu.

dều là của chúng và rất sẵn, ai cũng có quyền hưởng, từ kẻ giàu cho đến kẻ nghèo.

Tuy vậy, ta không nên tưởng lầm rằng tất cả những kẻ có tiền đều biế hưởng những của quý kia đâu !

Những nhà tranh phèn tre xiêu vẹo ở thôn quê là nhà hang chuột, sự ấy dĩ nhiên rồi ; nhưng chính phần nhiều những nhà gach rất kiên cố, là rất dát tiền ở ngay các thành phố lớn như Hanoi, Saigon, Haiphong v... đều là nhà hang tối cả.

Tôi nói phần nhiều là vì trong khoảng vài năm gần đây các hàn phố to rõ chú ý đến vấn đề vệ-sinh nhà cửa. Muốn làm nhà phải được phép thành phố, như thế các điều kiện vệ-sinh đã được chú ý. Tuy vậy, những nhà làm theo lối mới và hợp pháp cũng chưa được lão bao. Còn nhà gach ở thôn quê, vẫn là tò chuột như thường, nhất là lúc người ta cõ ý làm rất kín đáo để phòng tránh cướp.

Như thế dù tò rõ ràng ở xú ta ngày những kẻ giàu cũng như những kẻ nghèo, vi không biết hưởng, hay không muốn hưởng ánh sáng, nên ánh sáng không thể soi rõ đến họ được.

Hội Ánh Sáng ra đời là để mang trả lại cho họ những vật liệu quý hóa như ánh sáng, trời, cây cỏ, gió mát, không khí trong sạch mà lâu nay họ đã vô tình hay mê muội không để ý đến.

Vậy muôn là một căn nhà Ánh Sáng, vật liệu đầu tiên mà ta phải có, tất nhiên là :

Ánh sáng, trời, cây cỏ, gió mát và không khí trong sạch. Các vật liệu khác để xây dựng thi tùy từng miền mà liệu dùng sao.

Tuy vậy, ánh sáng ở xú nóng như minh không phải lúc nào cũng tốt cả, và trái lại, nếu không biết dùng sẽ có hại rất lớn.

(Còn nữa)

Hoàng như Tiệp

ĐÀ IN XONG

Một truyện trình thám của Thé-Lữ :

« LỄ PHONG PHÓNG VIÊN TRINH THÁM »

Ngày vào học

Vở Sông-Hương 5 xu

Vở Hồ-Gurom 6 xu

Vở Văn-Miêu 8 xu

BÌA DÀY GIẤY TỐT

GIẤY, BÚT, MỰC ĐỦ ĐÒ ĐỂ HỌC TRÒ

BỘ TỐT, GIÁ HẠ, BÁN TẠI

NHẬT-NAM THƯ-QUÂN — 102 Hang Gai Hanoi

CÙNG NHỮNG BẠN MUỐN GIÚP HỘI ÁNH SÁNG

CÔNG việc của hội Ánh Sáng rất nhiều và rất nặng nhọc. Giúp vào ban trị sự, sẽ có những ủy ban hành động, mỗi ban gồm những người có tài riêng, có lòng sôc sắng với hội, có thời giờ và nhát là có thể coi những công việc nặng nhọc mìn hìn làm là những việc thích làm, làm một cách vui vẻ.

Sẽ có những ủy ban sau này:

Ủy ban tổ chức — Tổ chức các cuộc vận động, các cuộc diễn thuyết, các thôn Ánh Sáng v.v... nghĩa là các Ủy ban khác khi nào cần đến sự tổ chức sẽ cảng đáng.

Ủy ban chuyên môn — Về mặt kiến trúc, luật pháp, y khoa v.v... để dành riêng cho các kiến trúc sư, luật sư, y sĩ, kỹ sư v.v...

Anh Sáng trả lời báo Tân Việt Nam

BÁO Tân Việt-Nam ra ngày thứ bảy 11 Septembre 1937 có nói về Ánh Sáng trong mục xã thuyết. Với những lời phê bình của báo T. V. N., hội Ánh Sáng không muốn trả lời bằng lời nói mà sẽ trả lời bằng việc làm.

Báo T. V. N. có hiểu mục đích hội Ánh Sáng hay không, là việc riêng của T. V. N., hội Ánh Sáng không cần phải bàn đến. (1)

Còn những người chủ trương báo T. V. N. có lòng thương người nghèo đói, muốn tổ chức một hội giúp đỡ họ có cơm ăn, áo mặc, một công cuộc nhân đạo rực rỡ, làm, cái đó lại là quyền riêng của báo T. V. N.

Chúng tôi rất mong báo T. V. N. sẽ tổ chức một hội như thế và đúng tay vào việc một cách nhiệt thành, như những lúc báo T. V. N. bàn đến cảnh sinh hoạt của đồng bào nghèo khổ.

Hội Ánh Sáng chỉ sẵn sàng để vắn đề nhà cửa, mong cho ai cũng có một cảm nhà sáng sủa, thoáng khí.

(1) Nếu T. V. N. cần điều lệ của Ánh Sáng để xem kỹ thì Ánh Sáng sẽ vui lòng gởi tặng một cuốn.

Ủy ban cố định — Viết bài, viết sách để cố định cho hội, di diễn khuyễn ở các nơi để tuyên truyền chủ nghĩa của hội và lấy hội viên.

Ủy ban phụ nữ — Gồm các bà, các cô có đủ tài và mọi phương diện để giúp các ủy ban khác khi nào cần đến và để sán sác đến những việc mà chỉ riêng phụ nữ mới có thể đảm đang được.

Sẽ lập nhiều ủy ban khác nữa, Tuy chia ra từng ủy ban, nhưng ba giờ cũng vậy, các ủy ban vẫn có liên lạc mật thiết với nhau.

Vậy hội nào muốn giúp hội, chỉ cần có tài và mẫn, biết minh có thể thi giải thi xin viết thư ngay lại cho hội viên tên và chỗ ở, và nói rõ minh định vào ủy ban nào.

Đây là các ủy ban giúp hội đồng trí sự trung ương, vậy cần phải là người ở Hanoi. Các ban ở tỉnh khác sẽ vào những ban ở tỉnh miêu ở. Mỗi ủy ban có độ 20 người, vậy ba giờ nào muốn giúp xin cho biết thật sớm.

Hội Ánh Sáng lai cảo

sach sẽ đê ở, công việc đã thấy bê bối lâm rồi.

Vậy hội lo cho dân nghèo được ăn no mặc ấm, Ánh Sáng xin nhường báo T. V. N. tổ chức.

Hội ÁNH SÁNG

HIỆU TÂN MỸ VỚI HỘI ÁNH SÁNG VÀ ĐỒNG BÀO BỊ LỤT

NĂY NAY nhận được của ông Nguyễn Công An, chủ tịch hội may Tân-Mỹ ở phố Bờ Hồ bức thư sau này:

Hanoi le 6 Septembre 1937.

Ông Nguyễn trưởng Tam
báo Ngày Nay
Hanoi

Thưa ông,

Tôi muôn tay ra năm phần trăm (5100) về tiền báu hàng lẻ và may, kể từ 15 Septembre đến 15 Novembre 1937 để biếu anh em bị lụt và hội Ánh Sáng.

Tài sản số tiền 5100 úy sẽ được ít nhất là 3000\$, rất mong được nhiều hơn, nếu kén sẽ xin thêm vào cho dù.

Các hàng sẽ doan bán theo giá thường, không tăng. Ông sẽ gửi cho tôi một quyền sở có chí ký ở mỗi tờ để biếu tiền thu biếu trong hai tháng ấy.

Xin ông vui lòng đăng lên báo để cổ động cho, và xin trân trọng cảm ơn ông trước.

Nay kính thư

Nguyễn Công An

Chúng tôi đã chuyển giao báu thư đó cho ban trị sự hội Ánh-Sáng để hỏi ý kiến. Hội Ánh-Sáng đã trả lời cảm ơn thành tình của ông Nguyễn-Công-An đối với hội và đồng bào bị lụt và nhờ "Ngày-Nay" do đầu cho cuộc báu hàng từ thiện ấy.

Vậy chúng tôi xin giới thiệu cùng độc giả hiệu Tân-Mỹ và lòng hảo tâm của ông Nguyễn-Công-An.

Ngày-Nay

Ngày Nay the thao

Buổi khai mạc mùa vận-dộng do Ánh Sáng và T. C. V. B. B. K. tổ chức trên bãi Mangin STADE HANOIEN thắng ECLAIR 4/2 đạt giải thưởng báo « Ngày Nay »

RACING CLUB DE HANOI thắng ANCRE SPORTIVE 5/0 đạt giải thưởng « Ánh Sáng »

SÁNG chủ nhật 12 Septembre. Mây kéo đến ngòm. Mưa nặng hạt. Ban tổ chức hội Ánh Sáng nhìn nhau buồn rầu, thất vọng. Nếu chiều, trời cứ mưa luân thi ngày hội thể-thao của Ánh Sáng và T. C. V. B. B. K. tổ chức giúp đỡ dân bị lụt, ta có thể nói sẽ trời do những hạt nước mưa.

Dũng dạc, ông Châtel lấy dù, dù mót quả rất mạnh. Ba Già đứng cạnh nhau маш chân ông Thống-sứ, có vẻ phu lán. Trời về chỗ ngồi, ông Châtel trùi cười nói với mảng người ngồi bên: « Ba mươi năm nay tôi mới lại dùng chân vào quả ban. Nhưng xem chừng cũng chưa mất thói quen mấy! »

Stade lần này đã tặn tăm và trời hòn Eclair. Mỵ là bức thành chầu ban. Ty bô soái cũng khá. Người ta bảo thủ gần Stade bay động kinh, nhưng động kinh mà nắm được động thi vẫn hơn không động kinh mà cứ để bóng chui tốt vào lưới. « Kế cù », tuy đã luồng tuồi mà « ngã bùi đèn » vẫn rất hay.

Uyên « xe tăng » lần này là cái xe tăng rất hiền, không đe phái ai cả.

Bên Eclair, người ta trông thấy sự thiếu tập duyệt. Hàng ngũ vẫn dùi tướng tài như Ba Già, Diêm, Huân, Bình, Chaubert vẫn vẫn... nhưng lối chơi còn rời rạc, chưa được thuần thục.

Có người bảo: « Stade mặc áo đỏ nên vận đỏ, còn Eclair mặc áo xanh nên vận xanh ».

Phải chẳng vì thế mà đội ban vô địch phải nhường giải thưởng báo Ngày Nay cho Stade bằng con lì số hai boi chua chát, thua bốn bàn gõ hai?

Đến lượt Anre và Racing. Công chúng chung ý xem đội ban của ông Allen sau một năm nghỉ già hanh tiến hay lùi.

Gió dầu, bão ngang súc. Nói vậy hơi ngoa ngoắt một chút: Bên Anre có những trường đồng den nắng chưng trên dưới một tý. Còn bên Racing thì anh em nhỏ nhắn, xinh xắn như thực nữ cã. Tuy vậy, thực nữ được cái nhanh nhẹn, lâ loi nên quần mẩy tướng nhà binh mệt lử rồi bắt nạt mà thắng một cách dễ như thỏ tay vào túi áo láy mui soa.

Bản vẽ cách chơi thì ai cũng phái cho Racing năm nay hay mọi năm. Điều chơi giống in điện Victoria thời bội cựu vô địch Nam kỳ ra Bắc. Truyền ngắn, làm mệt đối phương, để nửa giờ sau tung hoành trên bãi, đó là cái bí quyết sự thắng của hội Racing hôm chủ nhật vừa rồi.

Dù sao, ta cũng phải công nhận hội giỏi hơn đã thắng và thành thục mong cho đội ban của thủ quân Hap sẽ hay hơn lén mái để sau này làm đại biểu cho nền bóng tròn đất Bắc một cách vê vang.

Văn-Binh

Ngày Nay

TÒA SOÁN VÀ TRẠI SỰ
80, Đường Quan-Thánh, Hanoi

Giá vé số: 874

Giá báo: Một năm Sáu tháng

Bóng-đường 2p80 2p00

Pháp và thuộc địa 4.20 2.50

Ngoại quốc 7.50 4.00

Các công sở 6.00

Mua báo kẽ từ 1er và 15 và

phái trả tiền trước, ngà phiếu

xin gửi về ông

NGUYỄN - TƯỞNG - TAM

80, Đường Quan-Thánh - Hanoi

« KÉN CHỒNG »

Kịch vui ba hồi
của Văn Thuật

TÔI dã đọc « Kén chồng » của ông
Văn Thuật.

Nên tôi hết lòng khao khát
được gặp ông. Và tôi dã được cái sung
sướng gặp ông rồi.

Vì tôi vẫn muốn biết mặt những
người có tài phi thường, và cả những
người... bất tài phi thường nữa.

Ông Văn Thuật thuật vào hàng phi
thường sau : phi thường về sự kém
cỏi.

Cái mó « vần » mà ông ta gọi là kịch
vui, thực dã khôi cho hai tiếng « kịch vui » trộn nén hai tiếng tệ hại
nhất đời. Đó là một tập sách in
những cái ý vi thiên canh, những câu
chuyện ngô nghênh, những lối pha
trò thô lỗ và những lối bông phèng
còn, lắc cắc của bọn phuруг
chèo và duyên.

Ông ấy dem vở kịch (!) in thành
sách dã làm cho mắt giày phải hờ
then. Nhưng ông ấy chưa vira lòng.

Bây giờ « vở kịch » dem diễn lên,
lâm cho sán khấu thành một nơi
dáng thương quá. Con người ác
nghiệt đến thế là càng.

Bởi thế, khi được gặp ông Văn
Thuật ở nhà hát Hài-Cảng vừa rồi,
thấy ông lò dò ở trong những bức
phóng, tôi ngạc nhiên : vì ông trông
có vẻ hiền hủi lại hơi hờ hững minh
nữ kia chui ! Hai con mồi dò dồn
sau cặp kính trắng, bộ mặt ngơ ngác
và dáng điệu rụt rè, ông bình tĩnh
như một người thường, không ngó
rằng mình đã sưa phạm đến nghệ
thuật một cách ghê gớm.

Nhưng nghệ - thuật là gì ? Văn
chuong là gì, mà cả kinh là gì nữa.
Ông ta có biết tí gì đâu ?

Vậy xét cho kỹ, ta cũng nên tha
thí cho ông. Ông viết kịch, in kịch,
cũng như dứa bé dại dột nghịch lừa
chợt đồng room.

Chỉ dâng lối làm là rằng vở « kịch »
như thế mà người ta cũng dem bêu
lên sân khấu (1).

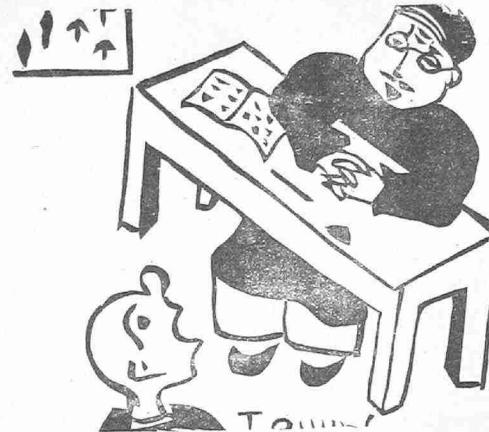
Léta

T) Võ kịch dở, tuy thế, tôi diễn vira
rồi ở Hài-phóng cũng dã cho chúng
ta được dịp thấy cái tái, cái khéo và
nhất là sự hệt lòng của những ngườ
sắp vai. Ban tài tử biết « cung » ra
nhieu đoạn để chữa cho võ kịch không
đến nổi dù quá. Nhìn ông có một
kiểu bài lồng thực có duyên (ông Thái,
ông Oanh, ông « Nghệ viên » văn Văn)
và một vài người có bý vọng thành người
đóng kịch đứng đắn được (ông Sơn, ông
Đam, ông Mão). Cố Maria Hiển, đóng vai
Kiều Oanh, còn có thể hay hơn, nếu có
chín luyện tập có phương pháp.

CẤU Ô

Cô bằng C. B. T. H. P. V., học qua
ban Tú Tài. Muốn tìm một chỗ dạy
học ở tư gia để học thêm. Giả
lương tháng.

Hội : Ông Vũ-Thi N. 17 Hùng Phúc

THIẾT — Anh có biết thế nào là nấm độc không?

TRÙ (nhanh nhẩu đáp) — Thưa thay khi người nào ăn nấm ấy mà chết là nấm độc a.

Tru'oc Vành Mong Ngu'a CÁI VA

LÊ-VÂN-TẤU là một người
nhà quê thật thà, ngơ ngẩn
và sợ bãi. Thỉnh thoảng,
anh ta lại thông thả dẽ dưa chiếc
ô tã vào cạnh vành mông ngực, ván
chắp tay vái dái ông tòa một cái.
Nghe anh ta kè nòng nỗi mình thi
không ai có can đảm cầm lòng
được.

— Bầm đèn giờ soi xét, bầm đèn
sao con đang ngã, thì ông lý đèn nói
có giấy tòa. Con rật minh đến thoát
một cái, sợ hãi quá.

Trong mắt Táu lúc bấy giờ hãi
còn dán vết của nỗi kinh cự đã
qua.

— Con bảo ông lý : « Con có việc
gi với tòa đâu mà tòa đòi ? » Ông
ly xem lại giấy, rồi bảo
rằng chính là con, Lê-vân-Tấu,
27 tuổi, ở làng Lũng Khê, can tội
an cắp và lêu lùng, bị phạt sáu
tháng tù và các tiền phí tồn. Thật
là con không còn hồn via nào cả.
Ông lý lại bảo đây là giấy sớ văn
tù đòi tiền án phí và nêu không
nộp sẽ phải bán nhà bán đất, còn
tù mà là đảng khác. Con phát
khóe lèn được, thật là họa vô dan
chí.

Nói thoát được câu chữ nhỏ,
anh chàng thò dài, rồi đè ô xuống
chắp tay vái ông tòa :

— Đèn giờ soi xét cho.

Ông chánh án đột ngột hỏi :

— Thế anh có ăn cắp không.

Táu vừa run vừa trả lời :

— Bầm không. Quá từ bé đến
lớn, con không bước ra khỏi
cồng láng.

Ông chánh án mỉm cười :

— Cái đó có lẽ lầm. Nhưng làm
sao mà tên anh lại là tên một đứa
anh cắp như thế ?

Táu lắc đầu trả lời :

— Bầm con không biết. Ở làng
con chỉ có mình con tên là Táu
mà thôi.

— Thế anh có đánh mất thè bao
giờ không ?

Táu giật mình, hốt hoảng hỏi :

— Bầm sao quan lớn biết a ?

Rồi kè lè hối nám ngoái, di án
giỗ, đánh chén say bờ roi đau mắt
chiếc thè thuế thân.

Sau khi xem xét hò sơ, tòa
tuyên án xóa trong tư pháp lý
lịch của Táu cãi án án trộm và
đu đảng, rồi dặn với Táu một câu :

— Lần sau, có thể thi dắt cho
ky, đừng dán roi dậy.

Táu hờn hở bước ra, thỉnh
thoảng quay lại cầm ô và dái ông
chánh án, như cầm ơn và thần
phục cái tài đoán việc như thần
của ông ta.

HOÀNG-ĐẠO

Les élèves trouveront dans le 1er numéro de

La Revue Pédagogique qui paraîtra le 1er Octobre

Les solutions des épreuves écrites du DEPSFI et du Baccalauréat
rédigées par des professeurs agrégés, docteurs et licenciés

Pour tous renseignements s'adresser à
M. NGUYỄN QUANG ĐƯỜNG

GÉRANT DE LA REVUE PÉDAGOGIQUE 25, RUE GOUSSARD HANOI

Hội Phò Té Trung Ương với nạn dân bị lụt

Chúng tôi yêu cầu hội Phò
Té bỏ ra 47.000\$00 nằm
ở trong quý ra dong gao
đem phát ngay cho nạn dân
Bắc-ninh, Bắc-giang trước
khi mở cuộc lục quyền trong
hạt Bắc-kỳ

TẠI KHAI TRI TIỀN DỨC vừa rồi đã
cố cuộc hội họp của hội Phò-Té
Trung Ương Bắc-kỳ với các nhà
báo để bàn cách mở cuộc lục quyền
giúp nạn dân bị lụt.

Sau khi giới thiệu hội Phò-Té với
những người đến họp, ông Thông sứ
Châtel ra về để hội đồng làm việc.

Ông Hội trưởng Hoàng trọng Phụ
đứng lên kể tình hình khốn khổ của
nạn dân, vì nước lụt, vì mất mùa mà
hiện nay đang làm vào cảnh cơ cực,
đói khát và xin ai nấy đều hết sức giúp
hội Phò-Té trong cuộc lao động lấy
tiền giúp những đồng bào bị lụt.

Phản động các bà các ông có mặt ở
hội đồng yêu cầu hội Phò-Té trích
ngay món tiền 47.000\$00 còn lại trong
quỹ để cấp cứu cho nạn dân này
vùng Bắc-giang và Bắc-ninh trong lúc
deo neo, nguy hiểm này.

Một hướng đạo sinh đứng lên bầy
tổ những cảnh thương tâm ở mấy làng
hạt Bắc-giang và xin tình nguyện cùng
anh em hướng đạo tham dự vào cuộc
di phát chấn của hội Phò-Té,,

Nhưng ông hội trưởng hội Phò-Té
trả lời :

— Mọi dịch của hội ta là chủ kiểm
cho thất nhiều tiền. Việc cứu tế là việc
của chính phủ. Nếu ông Thông sứ có
cần lấy cả 47.000\$00 của quỹ hội,
chúng ta cũng vui lòng đem dùng ngay
cho ông Thông sứ.

Điều dịch của buổi hội họp hôm nay
là tìm cách « làm tiền », chứ không
tim cách « phát chấn ».

Đã đánh lừa tiền, nhưng lừa tiền
mà không tìm cách tiêu tiền thì chúng
tôi thất tướng đồng tiền ấy cũng thành
vô ích.

Nếu chúng tôi không làm, thì mục
đich hội Phò-Té là để cứu giúp những
người bị tai nạn. Nhưng hội Phò-Té lại
muốn những người bị tai nạn đến mình,
yêu cầu minh cứu, có đơn xin gửi đến
mỗi cửa. Như thế, chúng tôi e rằng,
trong khi hội Phò-Té mở cuộc lục quyền
khắp các tỉnh Bắc-kỳ, những nạn dân ở
mấy vùng Bắc-ninh, Bắc-giang vì không
chỗ nấp có bẩn đã bị thán chát lối cao

đi hết rồi.

Nói vậy, không phải là muốn tố ra
rằng cuộc lục quyền của chính phủ không
có hiệu quả. Chính phủ có nhiều tiền,
có nhiều cách mạnh mẽ để giải dân.
Nhưng phu lực với chính phủ đến
tàn nát, ấy là những già-dinh đói khát

(Xem tiếp trang 778)

TIN VĂN...

VĂN của LÊTA

ONG TƯỜNG (Ng-mạnh) đã dỗ ông nghè. Vinh-hạnh lẩn rẩn.

Nay ông nghè lại được «dân gian» gọi là ông trang. Ông trang La.

Danh-thơm lưu-truyền ở cửa miệng người đời. Chẳng-kém gì các ông-trang ở nước-Nam xưa : trang an, trang-vật, trang-hít, và trang-lợn.

Sự-sự-liên-tưởng khiến người ta nghĩ rằng trang-La là trang có tên của con-vật cùng tên ấy.

Nhưng chẳng phải thế đâu!

Trang-La là trang-La-tinh cơ! Đồng-âm mà dì-nghĩa.

Tuy-thế, trang-La vẫn còn phản-nản.

Bởi vì trang-dầu-sao cũng vẫn còn khiêm-tốn một đỗi-chút.

Trang? Ủ-thì-trang. Nhưng về mòn-La(tinh), so với các học-giả thực-hiệu, trang-chỉ-đáng là cậu học-trò-bập-be-thôi.

La đây không-phải là La-tinh (cũng-không-phải là con-la). La từ-kết-to-lên, theo tiếng-miền-Nam. La-nghĩa là... diễn-thuyết.

Vậy trang-La-nghĩa là trang-diễn-thuyết.

Nhưng trang-La-Tướng đã quá quyết-rồi kia-mà! Trang-quá quyết chỉ-diễn-thuyết khi nào các quan-thầy của trang-truyền cho trang-diễn.

Cũng-không-sao.

— Chỉ-diễn-ít-it-vậy-thôi mà nỗi tiếng-trạng-thì-mới tài-chứ!

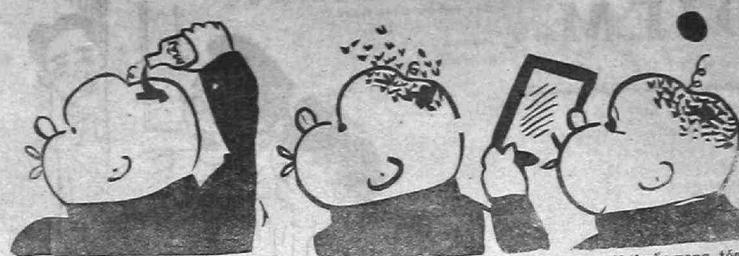
Trang-có-tài-thể là do ở-một-dị-tuồng-của-trang-dẩy.

Chả-biết-anh-Trang-Báo-nhà ta vừa rồi-làm-thing-nào-lại-tim-được-cái-dị-tuồng-ấy-de-mách-với-bà-con-minh. Đó-là-cái-lưới-của-trang-La.

Nó-vuông, các ngài-a.

Nhưng tôi-thì-còn-ngờ-lầm.

Chẳng-phải-ngờ-cái-sự-vuông-của-cái-lưới-hiếm-có-Ấy-dâu. Tôi-chỉ-nghĩ-rằng-cái-lưới-Ấy-vuông-thì

Quái! vừa bôi thuốc xong, tóc
đã mọc dày cả đầu rồi!

(dì leo-dì!) cái-mảng-xix-núi-ra
nói-hôm-hình.

Có người (người ấy Việt-Nữ bão-là-một-nữ-doc-giỏi) gửi thư-hỏi-cố-là-về-việc-riêng.

Việc-riêng-ấy-là-một-câu-chuyện-hồi-thầm-và-chủ-đảng-trả-lời-thầm!

Nhưng-có-Ấy-lại-dem-nói-toang-ra-trên-mặt-báo!

Nói-một-cách-di-dobble, hóm-hình, lại-trắng-trọn, lại-sóng-sượng-nữa!

Dàn-bà-dầu-lại-có-thứ-dàn-bà-thế!

Ngoài-rà, có-ta-nói-cá-dến-cái-khoái-thú-tu-nữa!

Cùng-một-giọng-như-nói-dến-chuyện-kin.

Kẽ-rà-thì-có-duyên-dẩy.

Nhưng-đó-là-thứ-duyên...không-sach-sẽ-gì!

Chả-biết-thơ-mới-dà-làm-gì-ông-giáo-Hanh-mà-ông-Ấy-ghét-nó-dến-thế!

Mấy-lần-ông-giáo-dâng-dàn «diễn-thuyết», dà-dǎo-thơ-mới. Ông-Ấy-chè-thơ-mới-dà-làm, và-hai-bà-lần-lấy-chứng-ở-một-bài «thơ-mới»-mà...-ông-Ấy-sáng-ché-ra. Thơ-mới-rằng:

Tôi-không-dội-nón-bởi
Vì-tôi-không-muốn-có-cái

Gì-dè-lên-dầu-tôi

Quả-thực-thơ-của-ông-Hanh-tôi.
Nhưng-ông-Hanh-không-phải-chỉ-tôi-có-thơ, tri-khôn-ông-Ấy-cũng-không-hơn-mấy.

Hôm-nó-tôi-gặp-chị-chàng-Cả-Mốc-ở-Hải-phòng. Tôi-hồi-sao-lâu-nay-chẳng-lhor-thần-gì-de-cho-anh-Tú-nhớ-nhung-mãi. Mẹ-Mốc-tay-tự-chỉ-vào-người:

— Thơ-dây, bao giờ-cũng-ở-trong-da-này, nhưng-anh-Tú-anh-Ấy-lờ-em-dì-dâ-làm-nén-em-cứ-de-mặc-cho-mộc-si-ri-dẩy!

Xin-báo-tin-cho-Tú-Mô-coi-chứng.

Trong-mục-thầy-thuốc-của-cô-Viet-Nữ-vừa-rồi, Dr Huynh (Hoang)-nói-quá-quyết:

Này-là-mùa-tâm-bè.

Nhưng-doc-giả-với-quá-quyết-cai:
Này-là-hết-mùa-tâm-bè-roi-ông-oi!

Lêta

Lâu, giang-mai, hạ-cam

Bệnh-lâu-dè-lâu-hoặc-chứa-không-khỏi-có-thể-sinh-ra-nhiều-biến-chứng-nghị-hiêm, lở-ngọc-quắn(balanite), ăn-xiên-ra-ngoài(déférance), xung-khởp-xương(arthrite) v.v... Kíp-dùng-thuốc-lâu-số-13-của

ĐỨC THỢ ĐƯỜNG

131, Route de Hué — Hanoi

— sẽ được khôi-mau và chắc-chắn. Giá 1p50-một-hộp.

Tuyệt-nợ-khiển-tinh-hoàn — Trong-thuốc có 7/10 chất-bồ và 3/10 chất-sát-trứng. Lợi-tiêu-tiền, tống-hết-nợc-độc(toxine) và làm

đường-tiêu-chồng-lên-da. Một-hộp-dùng-5-ngày, giá 1p50.

Nhận-chứa-khoán-dàn-ông, dàn-bà.

Tối 30 Đường Thành Hanoi
N° 30 Rue de la Cité delle
(gần-cinéma olympia) Tel. 326

PHÒNG KHÁM BỆNH BÁC SỸ

Tối-nghép-tại-dại-học đường Paris

Nguyễn-Trung-Ký-bệnh-siển-quản-đốc

HOA LIỀU BỆNH

NỘI THƯƠNG CHỨNG

THẨM BỆNH

Matin : 9h à 12h

Soir : 3h à 6h

Có-phòng-dưỡng-bệnh-và-hộ-sinh

Cần-kíp-mời-về-nhà-túc-nào-cảng-được.

DIỄM.

(hay diễm sách vì chưa rõ)

Ma mường hay ma lanh

CON ma mường trong truyện « Thần Hồ » của Tchya (P.T. B.N.S. số 10) tên là Peng Siao. Nhưng tiếc thay Peng Siao lại là tiếng thô. Té ra con ma mường của Tchya không là ma mường, vì có tên thô, mà cũng không là ma thô vì trước kia nó là người mường. Vậy có lẽ nó chỉ là con « ma lanh ».

Tchya, nhà khoa học

Một con tinh thường là dân bá con gái; mỗi khi nó dí lại với dân ông thì rứt dần dần hết sinh khí và nhau diện của người, làm cho người ta phải xanh xao, thán thở, mai mòn, héo hắt mà chết.

Nhưng kể không kinh nghiệm, không lừa ngay trai, có khỉ lỡ vướng phải những cợt lanh dám ô mà thiệt mang. Bộ Liễn Trai, cír lây phuong diện ấy mà xết, thật không phải là một phò truyền hoang đường. (Thần Hồ trang 60)

Phương diện ấy là phương diện gì mà gồm ghieo thế? Để phương diện khoa học Tchya? Cứ theo phương diện mặt mờ ấy, thi đến truyện « Thần Hồ » của Tchya cũng chẳng phải là truyện hoang đường. Hoang đường họa chàng chỉ có cái tên Tchya.

Tchya, nhà mỹ thuật

Nàng (Peng Siao) đẹp đẽup quá... Nàng là một thiếu nữ mường nhưng một thiếu nữ mường tuyệt sắc, có lẽ đẹp hơn nhiều có ả ở dưới tinh thành.

Cách đó một trang, tác giả tă cái đep ấy như thế này:

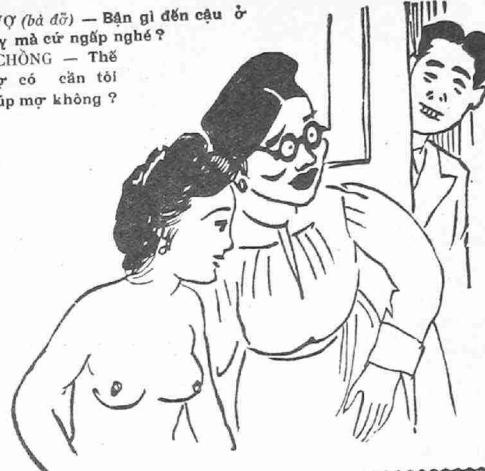
Trái hòn dái mới như lô sáp son đỏ rực, màu da mặt trong xanh lục, xanh đậm màu xanh vàng lợt, chả khác gì màu sáp ong dâu lọc sạch di rói. (trang 66)

Uớc ao rằng Tchya sẽ có một phần « đẹp quá như hổ », đẹp một cách ghê gớm như thế. (Tchya đứng báo thù, xui ma tránh chàng tôi nhé).

Tchya, nhà thảo mộc học

Bóng hoa p húng ban đêm trắng

VQ (bà đỡ) — Bạn gi đến cậu ở đây mà cứ ngáp nghé?
CHỒNG — Thế mợ có cần tôi giúp mợ không?

THO' MÓ'I

TRÊN BƯỜNG VỀ

Một ngày biếc thị thành ta rời bỏ

Quay về thăm non nước giông
dân Hồi

Bây, những tháp gác mòn vi
mong đợi

Những đèn xưa đã nát dưới thời
gian

Những sông vắng lè mảnh trong
hồng tối

Những tượng chàm lè lói rì rên
than.

Bảy chiến địa nơi đồi bên giao
trận

Muôn cõi hồn tử sĩ héo gầm vang

Máu Chàm cuộn tháng ngày niềm
oán hận

Xương Chàm luôn ráo rạt nỗi
cảm hờn.

Bảy những cảnh thái-binh trong
Chiêm quốc

Những cõi thôn vàng nhuộm nắng
chiều tươi

Những Chiêm nữ nhẹ nhàng quay
về ấp

Áo hồng nâu phủ phát xoa lời vui.

Đây diện các huy hoàng trong ánh
nắng

Những đèn dài tuyệt mỵ dưới
trời xanh.

Đây dàn thuyền chiến nằm mơ
trên sóng lặng

Bảy voi Chàm trầm mặc dạo bên
thánh.

Bảy trong ánh ngọc lưu ly mờ ảo

Vua Quan Chiêm say đắm thịt da
ngà,

Những Chiêm nữ mờ mảng trong
tiếng sáo

Cùng nhíp nhàng uyển chuyển
uốn minh hoa.

Những cảnh ấy trên đường về ta
đã gặp

Tháng ngày luôn ám ánh mai
không thôi

Và từ đây lòng ta luôn tràn ngập

Những buồn thương nhớ tiếc
giống dân Hồi.

CHÉ-LAN-VIÉN

BÁO

P.T.B.N.S. là sách hay báo)

toat dã vi lửa nồng hè mà hỏa đồ
hồng hồng. (trang 68)

Hai điều vô lý trong hai giờ:

1) Hoa phủ dung chỉ nở vào
khoảng năm giờ sáng, vậy ban đêm
nó không thể tráng toát được mà
chỉ đỡ lá và héo rũ (đêm hôm sau)

2) Hoa phủ dung không thể vi
lửa nồng hè mà đồ hồng hồng được,
bởi một lẽ rất giản dị là hoa phủ
dung không nở vào mùa hè, mà chỉ
bắt đầu nở vào giữa mùa thu.

T
S
IN
H

Tchya, nhà động vật học

Nhưng công vú khướu hôm nay
chỉ khép cánh đậu cùm cùm mà
không dám hót. (trang 84).

Nhưng công lại khóng hót bao giờ
cả.

Ngym phè bình truyện « Thần
Hồ » rằng :

« Con sư có hay không, chắc trong
trăm năm nữa khoa học đã nghiên
cứu cho ra manh mối chưa, ta còn
dợi ».

Nhưng cái khoa học bá láp của
Tchya thì lại không cần phải chờ
đến một trăm năm mới nghiên cứu
ra manh mối.

HÀN DAI SẢN

PHÒNG VĂN

BÁO Bóng-Pháp chuyên múa và
phỏng vấn.

Sau khi đã phỏng vấn hết thảy
kiểu dân Trung-hoa ở Hanoi, ông
Hoàng-hữu-Huy và ông Ngô-vân-Phù
ngồi bán nhau nhau cách phòng văn khác.

Ông Huy và cái trán cao và dẹt béo
ông Phù :

Huy là ta phái người sang Tân
Tân phỏng vấn Tưởng-giới-Thach?

Ông Phù bèn vỗ túi mà trả lời :

— Thôi ta phỏng văn Tưởng-giới-
Thach à Arip cũng được rồi.

Ông Huy nhìn túi ông Phù, hiểu và
gật đầu. Ông lại vỗ trán kêu

lèn như ông Archimedes ngày xưa :

— Tìm thấy rồi! Tôi phỏng vấn
anh, rồi anh lại phỏng vấn tôi, như
vậy ta được một cột bão mà không
thiết di đâu một tảng trinh.

Rồi hai ông nhìn nhau, sang sướng
như đôi nhân tình, cùng vỗ túi và cốc
cười.

Hoàng-Đạo

PÉTROMAX RAPID

N. 827 — 200 Bougies,
1 litre dầu đốt đặng 18 giờ

N. 828 — 300 Bougies,
1 litre dầu đốt đặng 12 giờ

N. 829 — 500 Bougies,
1 litre dầu đốt đặng 10 giờ

Đèn MANCHON kiểu mới rất tối tàn

PÉTROMAX - RAPID N° 827 - 828 - 829

Mới phát minh tại bến BỨC

ĐÈT BẮNG DẦU LỬA

Không cần phải dùng alcohol mà sòng như mây kiền đèn xưa. Cách đổi rát mau chóng le lăng, ống hơi, chích cây quẹt và chổi sỉ hơi là ngon lịm bờ sòng lên một cách rất mạnh, không dày một phút đồng hồ là đã có rát sặc sắng, tức thì mở khóa đèn là tự nhiên ngon lịm đèn manchon bắt cháy sảng ngay. Chỉ trong một phút đồng hồ là bắt sòng cây đèn một cách mau le, không sợ chọc châm khẩn đùa giỡn. Thủ là một kiền đèn và cảng tiền lời, chẳng còn thờ náo sinh kip, đặc chia đồng mía giỗ, ai rái ròi cảng đèn khen ngợi và công. Đèn PÉTROMAX RAPID có

Đèn PÉTROMAX RAPID có

Chayba mìn binh dù liela manchon và đồ phu tung cắc-kết đèn, v.v.

N.29 Bd Tông Đức Phượng CHOLON. (Cochinchine)

Etablissements DAI - ICH

MẮT ĐIỆN

dè tìm ma

Xưa nay, những nhà « đồng cốt » (medium) vẫn tự phụ có thể xuất tinh hồn ra ngoài làm động dây cá vát ở ngoài xa được. Những sự ống, chưa có ai dùng phương pháp khoa học mà thí nghiệm cho chắc chắn. Mới đây, giáo sư Osty ở Vienna đã dùng những máy móc rất tinh xảo để bắt trắc những cái giàn đối, và kết quả một cuộc thí nghiệm rất là.

T_Uần xưa có tướng tượng của loại người đã sinh sản ra biết bao sự lạ: nào ma, nào hiền, nào dì trên lầu, nào làm công đồng được đỡ đạc ở xa, nào bồi, nào chữa khỏi bệnh bằng phép lạ. Phải thử thực rằng những sự linh cù ấy hiện thời vẫn còn nhau nhau trên các báo chí.

Song mấy năm nay nhờ có máy móc tinh sảo của khoa học, các nhà linh-hồn học đã xét được thực hư.

Bác sĩ Osty hiện dương làm chủ trong Linh-hồn học viện, đã dùng mắt điện khám phá ra được nhiều nguồn là.

Mắt điện bay là bóng sinh điện (*cellule photo-électrique*) là một cái bóng thủy tinh trong có miếng kim khí, hai đầu có hai cái núm để thu điện. Khi một tia sáng chiếu vào cái bóng thì một luồng điện có thể truyền vào những cái núm, và sẽ được phóng ra bằng một chiếc đèn phóng đại, logo T. S. F.

Nhờ cách ấy, người ta có thể giữ gìn được tủ đựng bảo vật, tủ bac, chỉ cần đặt một chiếc đèn ló chiếu tia, thang vào mắt điện để ở nơi cẩm. Khi nào tia ấy bị bàn tay ngang phải, liền rung động và làm chuyển cái lối sát. Tức thì một tiếng chuông báo hiệu, có cả đèn tiếng súng nổ.

Để thí nghiệm, bác sĩ Osty đã dùng đèn những cái mắt điện riêng có thể trông thấy được quang tuyến đồ, nghĩa là tia sáng của chiếc đèn ló che bằng thử kính màu đỏ xám, xám quá đến nỗi mắt người không sao nhìn thấy được.

Hai tia ngang (*rayons barrages*), mắt không trông thấy, đặt cách bàn vài phân: những tia ấy đi tới hai « con mắt điện ». Hai con mắt ấy lại liên lạc bằng những sợi giây với những điện lưu biều tự động để trong chiếc tủ đóng kín.

○

Một buổi đồng cốt khác thường

Nhà đồng cốt Rudi ngồi ghế, có người rất tin cẩn canh giữ; Rudi lên còn hồi hoảng, mệt lử, đi, mõm thở hòn hòn. Liền lúc ấy điện lưu-biều chéch di sâu

phản. Vậy tất có một « sự gi » , một « chất thuộc về âm hồn » xuất hiện trên bàn di ngang qua môt tia sáng. Tất cả hai tia cộng lại chéch di hai mươi phản.

— Từ dâng trước đến dâng sau, bác sĩ vừa ra lệnh vừa ấn 5 lần vào cái núm điện. Ấn đến cái núm thứ năm thì cái chất thuộc về linh hồn bỗ từ dâng trước đến dâng sau. Mắt thứ nhất trông thấy rõ ràng rồi đến mắt thứ hai. Hô lanh nữa, cái chất ấy lại bỏ ngược lai.

Còn lá nữa. Nhiều vật đê trên bàn: bô hoa, khăn tay, đầm. Chất ấy vớ lấy vứt đi, tung lên không. Chiếc khăn tay, khi nhặt lên, thấy gấp thành cái thuyền. Những « ca » ấy cũng biến (77 buổi đồng cốt thi 11 « ca » như thế). Không còn ngờ vực gì nữa, những cái mắt điện tự động đã ghi lấy mắt thấy những cử chỉ của chất bí mật tự ở thân thể Rudi bay ra.

Còn một cách thử nữa: nối liền mắt điện vào cái máy bắt lửa « magnésium » để chụp lấy bình ma. Nhưng, và hiểu ! tám ánh ấy dường mắt anh, anh chẳng thấy gì cả, vì đối với mắt thịt mình, chất ấy vẫn hoàn toàn vô hình và sắc.

Riêng chỉ có bác sĩ Osty với hai người đứng cạnh làm việc

— Trước khi anh bị xử tử, anh muốn gì ?
— Tôi muốn xin nhà nước giỗng đậu cho tôi.

MẤY ĐẠO LUẬT KỲ-KHÔI

trong ánh sáng của chiếc bóng đèn, một hôm, trông thấy rõ rệt một khôi mờ mờ, ám hồn của Rudi hiện lên bô đến ày mạnh một cái bắn nặng 15 cân.

Sự mục kích tuyệt vời là lung nhung cũng không sao công nhận được, vì dã là người thi có thể săn lầm. Còn như mắt điện thi không thể săn và không thể lừa dối mình được.

Vậy thi « chất thuộc về hồn », một vấn đề bàn luận một cách nhiệt liệt, nay đã diễn ra được rồi. Tình chất thực của nó - hay còn bí mật ; song ta có thể xem xét những lạy đồng cốt có thể « tròng xa » (medium voyant) mà biết được thần linh người ta có nhiều mảnh lực có thể thi thảng tới cõi đời vật chất và các thần linh khác.

(Vu et Lu)

Pierre Devaux

T. T. dịch

NHƯNG Nghị viện của mây xít trong Hiệp chủng quốc Hoa-kỳ đều không phải toàn là nơi mà dẽ người ta đến rước lấy cái báu. Ít ra, các ông dân biếu cũng hình như sẵn lòng muốn giải muôn và tiêu khiển trong khi đưa lẵn cho nhau xé những bản du thảo do tri tuwayne tung phông túng của các ông bi cao hùng làm nén.

Dưới đây là vài cái lú-đu. Ông Nguyễn lão Nghị viên J. Miller Bonner ở xứ Alabama đã để xưởng giúp đồng nghiệp ông việc này : « là người ra ứng cử trong vụ Tổng Tuyển cử Nghị viện nào mà không giữ hết lời hứa của mình để nói rõ ràng di cõi đồng thi sẽ bị truy tố về tội gian lận ».

Trong mùa họp Nghị viện vừa rồi ở New-York, có người đã đệ một bản dự luật bắt buộc phải để một chiếc xe chay trong thành phố mỗi xe một cái hép dung tân thuốc lá.

Cũng trong Viện này, một ông nghị có yêu cầu bắt các xe hơi lên chuyên chở học sinh phải son theo đúng mẫu cũ nước Mỹ.

Tại buổi họp công khai trong Viện xứ Massachusetts, người ta đem thảo luận rất nghiêm nghị - một bản đề nghị cõi đề tăng chánh phủ xít Úy chức « Vua của cả Đoàn Thị ».

Nghị viện xứ Oregon đã ban một đạo luật, theo đó thi những con éch ốp đều bị coi như « thú vật có thể săn được ».

Xứ Illinois đã ban một đạo luật trù tính giá một món tiền hư bằng cho hết thảy những dân óng có con.

Sau cùng, rồi đây, Nghị viện xứ Pennsylvania sẽ phải giải quyết về một bản dự luật muốn rằng: « những đám cháy sẽ quay vào phim ảnh để đem dùng vào việc dạy học sinh nghề lính cứu hỏa ».

Vu et Lu (Francises chronicle)

T. A. dịch

Sữa NESTLÉ
Hiện con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BẢO THƯƠNG CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BẢN: cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v.
Ở Trung-ky, Bắc-ky và Cao-Mèn

bệnh thương hàn

Cách chữa mới

BÁC-SĨ Bec d'Avignon đã nhận ra rằng giống lợn dù quen ở bàn suốt đời như thế mà ít khi mắc những bệnh đau ruột.

Muốn thí nghiệm, ông đã cho những con lợn lớn uống thuốc có vi trùng bệnh thương hàn và thuốc có vi trùng để phòng bệnh thương hàn, nhưng không thấy công phật gì.

Hình như ở trong huyết mạch con lợn có những căn nguyên người ta chưa tìm ra được có thể ngăn cản sự này nở của vi trùng bệnh thương hàn.

Vì thế người ta nảy ra ý tưởng cho người uống thuốc có pha huyết

lợn để đề phòng bệnh thương hàn. Không nói đến những kết quả tốt tươi của lối chữa bằng cách tiêm thuốc có vi trùng bệnh thương hàn; ta hãy kể ra đây sự công hiệu rực rỡ của lối chữa bằng thuốc có pha huyết lợn.

Hai hôm đầu, nhiệt độ trong người hơi tăng lên, nhưng đến hôm thứ ba thì bắt đầu lui, rồi qua một tuần lễ thì trở lại như thường. Sau đó vài hôm thi không còn lợn ngại gì nữa; thời kỳ nghỉ dưỡng sức rất ngắn khiến ta ăn lại bữa rất mau.

Thuốc này phải dùng ngay sau khi định bệnh. Chữa bệnh đau ruột giả cũng công hiệu lắm.

Thuốc pha huyết lợn này có bán ở các cửa hàng. Người ta đóng vào những ống thủy tinh 40cc. một; tiêm hai ống (20cc.) lúc tối.

Có lẽ thuốc pha huyết lợn là một khí giới rất mạnh để đối phó

XÃ-XÉ — Bác uống rượu để làm gì?

LÝ-TỐT — Để quên.

XÃ-XÉ — Quên gì?

LÝ-TỐT — Tôi quên mất rồi.

Chúng ta không biết ăn

GÀO SƯ Bircher-Brenner, một nhà sinh lý học trứ danh ở thành Zürich, đã nhiều năm ra công đánh đổi cách ăn uống hiện thời của những nước văn minh.

Ông cho rằng những người văn minh không biết tự dưỡng và ông đã tách ra bao nhiêu cái hại về cách ăn uống của họ.

Trước hết và thường thường họ ăn nhanh quá, dễ dàng để thời giờ nhai nha; họ lạm dụng những thức ăn chính nhất là những đồ hộp không đẹp mắt, ngọt miếng hoặc thêm thơm thường chứa nhiều chất độc tố. Những chất độc ấy tiềm nhiệm chậm thực song mỗi ngày một tang mãi, rồi không chóng thì chầy họ sẽ cảm thấy rõ rệt. Đó cũng chỉ vì họ dùng đồ uống có chất rượu một cách thái quá.

Họ ăn nhiều thịt quá và rau với quá lixwi. Nhà sinh lý học Anh M. Carison đã viết rằng: phần nhiều bệnh do bởi sự ăn uống không có tiết độ thường.

Mục thường về ăn uống.—Đây là một bản tóm tắt về các thức ăn chính mà ông Bircher-Brenner đã chỉ dẫn:

1. Quả tươi, rau sống chọn (sá

lách) hoặc dùng làm đồ ăn phụ (hors-d'œuvre) là thức ăn nhất trong sự ăn uống hàng ngày.

2. Phải nên giấm bớt thịt cá đi. Dùng đường chưng thay vào nhưng nên dùng các thảo mộc còn tươi với lại các hạt như hạt đỗ, lạc ván ván.

3. Không nên nấu chín quá nhuyễn thức ăn để giữ lại sinh khí và chất muối ở trong. Khoai tây chẳng hạn cho thật sạch rồi cù để cỗ vỏ mà dâng.

4. Phải nên dùng hết sức ít nhất thường, các thứ giá vị và rượu mạnh, rượu ta

5. Nên bỗn hẳn những đồ hộp

6. Nên cho công chánh biết nhai kỹ là việc rất can hệ.

7. Nên mỗi ngày dùng một bữa cơm chính và hai bữa thường bằng hoa quả.

8. Sau hết cần nhất là dùng ăn nhiều, vì thức ăn không phải làm cho ta thêm nặng cảm nhưng chỉ để giữ lấy sức khỏe.

Ăn uống theo mức thước kẽ trên sẽ thấy dễ chịu nếu hai bữa thường dùng toàn đủ tươi và bữa chính bằng rau sống.

Dr Bircher-Brenner (Guérir)

với một bệnh mà tới nay ta vẫn chưa bô tay. Người ta vẫn biết đề phòng bệnh thương hàn bằng cách tiêm thuốc có vi trùng của bệnh, nhưng một khi bệnh đã phát thi không có cách chữa nào hiệu nghiệm cả.

Bệnh thương hàn và sinh tố "C"

Một bác-sĩ khác, ông W. Mar-koff, cho hay rằng ta mắc bệnh thương hàn vi trong cơ thể thiếu sinh tố "C". Muốn chữa bệnh, phải dùng mỗi ngày ít ra 300 millig. acide ascorbique (sinh tố C).

Dung thuốc này bắt buộc phải tiêm, vì ruột bị đau nên không thể dẫn thuốc được (Bệnh thương hàn là một bệnh đau ruột).

dé phòng bệnh lao

Thuốc tiêm mới

CÁCH đề phòng bệnh lao vẫn theo tôi nay là dùng thuốc B. C. G. Giá trị thử thuốc tiêm này vẫn chưa được hoàn nghênh trong y giờ lâm nên các nhà nghiên cứu vẫn theo đuổi công việc tìm tòi.

Trong số có hai người: ông E. Couland và cô Trocmé đã trình bày

ở Hán lâm viện y học hôm 23 tháng ba vừa qua kết quả công cuộc khảo cứu của mình.

Hai nhà tim tôi đã thử tiêm vào chuột đồng nai, vi trùng bệnh lao có phủ ngoài chất thạch lạp (paraffine)

Vào trong cơ thể, thạch lạp không tan (chất này phải nóng tới 45 độ mới tan) và cũng vì thế, ngăn cản trung lao không thể nảy nở ra được ở trong cơ thể. Chỉ có chất độc của vi trùng tiết ra là qua được lớp thạch lạp và ngấm vào cơ thể làm cho bệnh lao không thể phát hiện được.

Sau, nếu tiêm vi trùng lao vào những con chuột trên kia, cũng không thấy chúng mắc lao. Chắc hẳn chuột đã tiêm theo như trên không thể mắc lao được nữa; thế mà chính gián chuột này, vi trùng Koch rất dễ hại. Có lẽ cách thí nghiệm đó là do sự tình cờ miên mẫn. Về phần người ta, phần nhiều chúng ta có chứa vi trùng lao ở một bộ phận nào trong cơ thể. Tuy thế ta vẫn không thể là người có bệnh lao được.

Dù có vi trùng lao trong mình, hay hơn nữa, nhờ vi có vi trùng lao, nên ta không mắc bệnh lao.

Vậy ta không nên sợ những người mắc bệnh lao như sợ bệnh dịch tả, nhưng chỉ nên tránh dừng đòn trừng truyền sang ta nhiều quá.

(La Santé familiale)

M. dịch

Đón coi:

SƠ ĐẶC-BIỆT TRUNG-THU của SAIGON TUẦN BÁO

Bìa in 3 màu

Ngày 18 Septembre 1937

20 trang

Giá bán : 0\$10

Những tranh ảnh đặc-biệt và Trung-thu — Những bài vở có giải-trí của Phan-vân-Hum, Trần-thanh-Mai, Vũ-trọng-Phung, Sơn-Trà, Xuân-Diệu.

Hán-môn-Tử. Các yếu-như trong chánh-giới và văn-giáo ba kỳ đều dự vào 15 Trung-Thu của « SAIGON TUẦN BÁO ».

Hồi đầu từ số Trung-Thu S. T. B. sẽ tổ-chức cuộc thi có nhiều giải-thưởng trị-giá trên 2000p.00. Những người mua sắm của S. T. B. đều được hưởng

một món tăng (hoặc các thứ sách, hoặc bài may đồng-hồ) đáng giá 2p.00.

Giá báo : 1 năm : 5p.00 — 6 tháng : 2p.00 — mỗi số : 0p.10. TÒA BÁO : 29 Rue Verdun — Thơ từ và mandaat gửi về :

M. TÔN THẬT QUẾ, Administration du SAIGON TUẦN BÁO

BẠN CÓ BIẾT...?

Nhưng thô dân ở đảo Nouvelle-Zélande đã tìm được cách lợi dụng tuyệt vời cái núi lửa đang cháy trong đảo. Họ dùng núi lửa để... huốc rau! Thế là họ không cần phải lo đến vấn đề cung cấp rau.

Ông Joseph Messomanti, sinh ở Bologne (Ý-dai-logy) năm 1774, nổi tiếng là một nhà thiên văn học và nhà toán học. Ông là một nhà thiên văn học và nhà toán học. Ông là một nhà thiên văn học và nhà toán học.

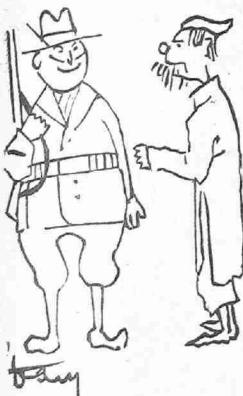
Người ta biết rằng kiến rất ham ăn thứ "nước đường" của một loại bọ trút ra. Nhưng kiến làm cách nào để có thứ cao lương ấy? Rất giản dị: nó chỉ nuốt tinh dầu bơ kia trong tảo. Khi muỗi cắn ăn, kiến chỉ việc xoa chân vào bụng bơ sẽ được vừa ý ngay.

Ở vùng Cushing xứ Oktahoms (nước Mỹ) có một cái cột sắt có tính cách rất lạ là có thể truyền được các luồng vòi truyền điện truyền thanh. Chỉ cần áp tai vào cột là nghe được dù cách xa đến 10 km.

Ở xứ Peyron, người ta có khai một cái mỏ thủy ngân sâu 144 thước dưới mặt đất. Nhưng thợ mỏ ở luôn dưới ấy trong một cái lồng có phò xà và cả một cái nhà thờ nữa.

Một người thợ mỏ, Hung-gia-lợi nói chắc chắn rằng một bộ quân áo dài ông phải cần tới 143.929 mũi kim, trong số chỉ có 36.000 mũi là khẩu tay. Hầu hết là một người tên là Khoa Khoa. Ông nói chuyện trong khi khâu vá!

(Junior)
M. dịch

— Ông bảo ông đi săn để giết thời giờ, thế những con thời giờ ông giết được đâu?

LUƠM LẶT

Có thể sống trăm
năm được chàng?

BÁN có hi-vong sống trăm tuổi không? Trong trường hợp này, bạn hãy tự mình minh ở trong gương đài. Nếu bạn có cái trán hói thì không có chút gì mẫn mà sống đủ trăm năm cả. Tai sao thế? Chẳng ai hãi vì lỗ già hết — nhưng điều chắc chắn là các ông có cái đầu hói đều không hề thọ lâu hay giờ.

Hai bàm rằng cũng có chút quan hệ đến sự sống lâu. Một người mà khi bảy mươi nhứt tuổi vẫn hay còn gần đủ cả rắng thì có thể chắc chắn hy vọng sống được thêm một gốc chia tư thế kỷ nữa.

Thứ giác cũng cho ta bay nhiều triệu chứng đặc sắc. Nên trong một bọn người già 70 tuổi mà có một người mà nghe rõ tiếng nhiều chiếc chìa khóa trên cái vòng sòn thi thi khen ngợi người ấy. Vì tiếng chìa khóa có nhiều âm thanh то họ lại vâ rất khó nghe thấy. Còn như ông cụ bảy mươi sáu sáu mươi kia có thể rắng thính giác tốt của ông đã báo trước việc đời ông còn dài. Vày thi phải làm thế nào để được sống lâu?

Có một vài người sống đến trăm tuổi không hề uống rượu. Trái lại, nhiều người khác cũng thọ trăm tuổi mà lại uống rất nhiều rượu. Lại có người sống đến bảy mươi, nhưng cũng trái lại, và số người khác hút tối nay từ 20 cho đến 30 điếu thuốc lá mà sức khỏe của họ vẫn không bị suy kiệt.

Hiện như không có sự nhận án nào có thể làm cho đời người dài thọ ra được.

Nhưng việc thọ lâu đều là sự ngẫu nhiên hay là đều nhờ về những luật lệ mà chúng ta không được biết đến.

Như sự di truyền cũng có địa vị trong sự sống, và có nhiều nhà đều sống lâu cùa cũng như có nhiều gia đình khác mọi người đều chết non ca.

Và lại còn biết bao nhiêu tai nạn xe hơi, tàu bay... v.v... Bởi với những tai nạn này không một sự tiết chế ăn uống nào chống lại được.

Người đàn ông già nhất thế giới — nếu ta không tính các bác trong Thánh Kinh — hình như là người xứ Bồ-dào-nha tên gọi Numas de Cajna. Nếu có theo lời hai sử học gia Bồ-dào-nha là Castigueda và Masseur, thi Numas de Cajna sinh năm 1196 và chết năm 1566; tho được 370 tuổi và mọc hổn lũn ràng kể tiếp nhau.

Một người Tàu chết tại Bắc Kinh năm 1930 quả quyết rằng mình đã 252 tuổi.

Người thọ lâu thật hình như là Thomas Caru, dân Anh-lê, vì người ta tin thấy tờ khai sinh của ông trong sổ sách tiểu giáo khu Saint Leonard tại tỉnh Shere-ditch vào năm 1381 và tờ khai tử năm 1588 (Thomas Caru như vậy đã sống 207 tuổi).

Nhưng chả biết có phải vẫn là một người không?

Ông Buffon trước đây xác định han-

tuổi nhiều nhất của người ta là 125 năm. Nhà thông thái Nga Sô-viet P. Lazarev ước người ta có thể sống tới 180 tuổi sau khi ông đã nghiên cứu về bộ thần kinh.

Nhưng 180 hay 125 tuổi cũng dà là khá lầm rồi đấy. Như John D. Rockefeller tuy đã tàn súc có gắng mà cũng chỉ sống được có 98 năm kèm 46 ngày thi sao.

American Weekly Detroit
T. A. ditch

Bà « Roosevelt »
nói chuyện

CÙNG mỗi thứ tư bà Roosevelt lại nói bằng điện thoại không giấu cho cả toàn Mỹ quốc nghe. Song, không phải những bài điện thuyết mà chí là những câu chuyện thân mật « người dân bà thử nhất của nước Mỹ » cùng với những dân ông dân bà Mỹ nghệ trong máy bán bạc về công việc hàng ngày.

Bà Roosevelt đến thăm hào « National Press Building » ở phố Washington, cách Bạch Ốc (Maison-Blanche) độ trăm thước, cũng dì với người thư ký và cô dì với một y tá ban. Bà lên trên phòng khách chờ cùng một thang máy với mọi người tuy rằng người ta dành riêng cho bà chiếc thang máy của các tri sỹ. Trong khi lên xuống bà chuyện trò thân mật với những nhà báo, trong bọn rât có nhiều người bà quen biết.

Bà Roosevelt tự viết lấy những câu chuyện của bà, hoặc bà đọc cho người ta nghe. Trong khi lên xuống bà thường nói với những nhà báo, trong bọn rât có nhiều người bà quen biết.

Bà Roosevelt là một bà hoàn toàn về cách nói chuyện bằng radio, bà biết chủ trọng — nhưng không phải bằng những lời bóng bẩy và ồn — vào những quãng canh hè, và tiếng nói của bà rõ ràng hết sức.

Nói xong, bà hỏi nhà chuyên môn về

ĐỘI XẾP — Dém khuya vắng,
anh còn lảng vắng ngoài phố làm
gi?

KÈ TRỘM — Thè ông cũng... làm
gi đấy?

Nói xong, bà hỏi nhà chuyên môn về

tiếng xem ông ta có bằng lòng không,
rồi bà giờ về Bạch-Ốc để nghe ý kiến
Tông-thống đối với cuộc nói chuyện
của bà.

Bà Tông-thống, mõi lần nói, được tới 4000 đô la (ngút 100.000 quan). Nhưng bà chẳng được gì cả, vì bao nhiêu tiền bà biếu cũ cho hội Ái-hữu Mỹ là nơi chung trong thành Philadelphia. Hội ấy đặt ra để giúp những người Mỹ nghèo và nhất là những thợ khốn khổ có việc ở các mỏ ; bởi lại còn sắn đến nhiều nhà thương và nhà hộ sinh. Chính hội ấy, dựng nên đã 20 năm, đã giúp những người Pháp tu bồ-lai những nơi bị tàn phá và đã đem lương thực phát cho những trẻ em bên Nga, bên Phổ, bên Đức và bên Áo.

(Lu et Vu)

MỘT ÔNG THẦY BÓI ĐẠI TÀI...

Chỉ xem chữ ký mà đoán được tính tình người ta. Ai muốn hiểu đời để vâng tương lai mình ra sao, chỉ cần gửi chữ ký tên mình, tuổi và kèm theo ngân phiếu 7 hào hoặc 15 tem 5 xu cho Mtre Khánh-sơn boite postale 94 Hanoi trong 7 hôm sê rô. Thành thê từ nhỏ đến già, vợ con, của cải, tình duyên, con cái, kẻ thù, bệnh tật. Ở gian xin mời lại (28 hàng bán trên) Bourrin.

Cours de graphologie par correspondance. Học xem triết-lý bảng cách ghi thư, chàng biết xem, vì chính Mtre Khánh-sơn đã dão tạo ra M. Nguyễn-huy-Yến ở Nam-ký, M. Ngô-vi-Thiết cùng many thầy nữa mới ra đời.

S A U L Ú Y T R E

TRUYỆN NGẮN của TRẦN-TIỀU

(Tiếp theo)

THẾ HEO tục lè làng, ông nào chức cảng to cảng đến trê. Vì thế, một lúc lán mới thấy ông phò hội vào, theo sau mấy ông chánh cựu. Ông nào trong cũng ra dáng bệ vệ lâm. Ông phò hội đi dời lối vào râu và đổi giầy dã cù, nhưng gol còn lành nguyên. Ông, một tay cầm ô ngay ngắn, một tay vung vây dịp dâng với ba trai chor dẩn rơu. Thỉnh thoảng ông ngoái cổ lui nói chuyện với các ông cựu. Vài nỗi kêu ông gấp các ông khán, ông xô đi trên, ông gọi với lại, cứ để cho họ đứng ra một bên kề nép gãi đầu gãi tai thura bầm. Có thể, danh giá ông mới rõ rệt. Phải, mắt bao nhiêu công của mới và được cái cùu phầm vẫn giải mãi bao nhiêu công của mới tranh được chức phò hội (chức chánh, phò hội ở cái làng nân vật này chỉ để nhường cho các vị có chức trước hẳn hoi). Phải, mắt bao nhiêu công của dè rủ chỉ được cái tên gọi xuồng thôi ru?

Nhưng ông vừa đến ngã ba thi gắp ông huyện ở cõi Huynh đì lai. Ông huyện về hưu đã chin, mười năm nay. Vâ, năm ngoái ông đã ăn mừng thượng tho. Ông vừa đi chưng chac vửa vaôt bô rô bạt phor. Một tên người nhà theo sau cầm ô che như che long. Rồi đến ông hâu, các ông cù, ông từ chuyen thù thầm. Ông phò hội và các ông cựu cup ô cắp nách, cái xuống vải mót vải thắt dài :

— Bầm lạy cù lợn a.

— Không dám, chào các thầy, hòn các thầy đã sẵn được người tra rồi đấy chứ?

— Đẹ.

Ông phò hội và các ông cựu đều đứng nép ra một bên, gãi đầu gãi tai như hết các ông khán ban nay.

— Thôn tôi, ông huyện nói, cõi tranh nhau rồi bét, chưa ra lâm sao cả.

— « Bầm, thôn nhà cù lợn thi bao giờ cũng sẵn người lâm việc »

— Ông phò hội vừa gãi tai vừa nói.

— Ấy, oi nhiều người nén thua xếp chưa xong. Rằng thật!

— Bầm, thôn nhà cù lợn thi

rồi thế nào cũng xong, — ông phò hội nói câu ấy tưởng là đắc sách lâm.

Các ông lị, khán, xô, các đương

thứ ngồi ở trong giải vò từ sòn giờ và đợi mãi đến chín giờ các cu mới đến đủ.

Ông huyện vào. Mọi người đứng lên rầm rắp. Tiếng ồn ào im bặt.

« Cù ngồi, cù ngồi », ông vita xoè bàn tay đập đập xuồng chỗ không va ngõi xép bằng trên cái sập gạch ở giữa cao nhất, trên phủ chiếc chiếu hoa cát diệu. Bên cạnh ông, một cái tráp son then. Trước mặt ông, một cái diến ống se dài gân một thước, một dia trầu con phượng, một bộ chén chè tàu cõi. Mọi người vẫn chắp tay đứng, đợi ông ra lệnh thứ hai mới dám ngồi.

Sau khi nhăng cái diến, nhăng titch nước bê a đồng dinh, bèt

thế, chúng tôi đã chọn được ba thầy lý trong binh lương. Ba thầy này đều lanh cát cả.

— Được, vậy ông bảo họ sửa soạn mũ áo để ra lâm lê, không có muộn lâm rồi.

— « Lý Thach, lý Nhãnh, lý Tùy », ông chánh-hội vừa gọi vừa nhìn khắp lượt hàng lý dịch.

Ba ông lý cái tiếng dạ, rồi xúng xinh trong chiếc áo thung xanh, đầu đội mũ lê để đến trước mặt ông huyện đợi lệnh.

— « Năm nay ba thầy may mắn lâm nhỉ », ông huyện nói, « thôi ba thầy ra lâm lê mau mau, còn họp việc làng »

lâm lê.

Lê xong, các ông bỏ mũ áo, bỏ giầy (khi trước các cụ đề cả mũ áo, chỉ bỏ có đôi hia). Ông đọc chúc cầm cay nêu, một cảnh tre tươi trên treo chiếc mũ giầy con dì trước, ông đại bái dì giữa, ông xướng lê, vai gánh hai bô ma, dì sau cùng. Trê con, người lớn, đàn bà, con gái đứng đợi cả chung quanh thưa ruộng.

Ông đọc chúc vừa cầm được cây nêu, ông xướng tể vừa hạ được gánh ma, ông đại bái vừa cầm được cây lúa xuồng bún thi lũ trê dì chay xuồng, té lấy tê dê nước vào mặt, vào mũi, vào kắp minh mày của ông. Có nhiều đĩa tinh nghịch ném cát bùn làm cho ông náo ông nẩy trời như chuột lột, lấm như ma lem. Các ông vừa chạy vừa kêu : « thôi! thôi! » thì lũ trê cảng té già. Vâ họ cười, và họ kêu la rầm rộ.

Bà lý Nhãnh, người còn trẻ, phản nản với người đứng cạnh :

— Sao má nhà tôi nhu nhược, ngu dần đến thế! Minh lâm việc khéo trước, người ta lâm khéo sau. Nhê mà minh đại bái mới phải chứ! Rồi thi còn là rãy rá với tôi.

Bà kia an ủi :

— Thôi, bà ạ, đừng rãy rá ông ấy mà tội nghiệp. Cả làng ai chả biết ông nhà bà ăn trên. Vâ lai, ông lý Thach đã già. Tôi chắc ông nha bà nè mà nhường đấy thôi.

Bà lý Nhãnh hậm hực :

— Nhường, lúy tung cái nhường chử li, người ta cười đầu cười cõi mà cũng chịu thi nhục nhả lâm.

— Thôi bà lý ạ, nghĩ làm quái gì cho bốn mình ra, mặc thấy ho t

Ba ông lý thay quần áo xong cũng vào trong giải vò. Mọi người nói ồn ào. Đến cho đâu đây ngồi yên, ông huyện cái tiếng sang sảng :

— Cu lớn án tiễn chì làng la di vắng. Tôi ra đây đứng thay mặt. Anh em đã họp đồng đù, vág bông giờ thi ta bắn di thời.

Ông phò hội đứng lên, gãi tai nói :

— « Bầm, trên có cù lớn, rồi đến các cu, các thây, cùng các quan von đồng đù, tôi xin tha ». Ông hông dặng mấy cái đít lây gióng : « thôn chúng tôi đã gọi được hai tên ra lâm giúp làng, còn chúc quản xã xin để thôn chúng tôi liều sau. Nêu cù lớn, các cu và cù láng bằng lòng, chúng tôi xin cho hai tên ấy ra trình diện ».

lý định chuyền tay no sang tay kia, sau khi thắng mõ để nhường dia trầu vào giữa tòng chiếu một,

ông huyện cất giọng đanh anh hối :

— Năm nay nhường ai lâm lê lê

Thôn Nông đê hả dien?

Ông chánh-hội tức ông hàn Bây, tức ông tú Cùm ngồi ở sập dưới lầu. Trí bê thờ, trù chiếc án thư trên đê thà lợn và mâm xôi, chỉ

năm nay cù nào cũng có bụi. Ví

Ba ông lý vải rap rồi lững thững đi ra ngoài miếu.

Ông lý Thach đứng đợi bái. Ông lý Nhãnh đọc chúc. Ông lý Tùy

thông xuồng.

Mieu thờ Thôn Nông chì róng bằng mót gian nhà, ba bề tường xâk kín mít, mặt trước có cửa lô vò. Trí bê thờ, trù chiếc án thư

Ông huyền :

— Được, vậy thày cho gọi hai tên ấy ra đây.

Các cụ :

— Được, được.

Ông phó hội nhìn ra sân, gọi :

— « Xã Chính, xã Thôn ! » Tiếng đà ở bên kia giải vò dưa sang. Ông phó hội quay sang chỗ các cụ bà nói :

— « Bầm, họ đương xấp sửa đỡ lỗ ». Nói xong, ông ngồi xuống về bài lòng lâm.

Một lát, hai thằng bé con đội lén mâm cau khò trên đe vài bờ quan, tiến trình. Hai anh xã theo sau. Hai thằng bé dắt mâm trước mặt các cụ rồi láng ra chỗ khác để mặc hai anh xã dừng ngưng nghiu. Xã Thôn ngồi ngắn, hai tay giấu trong vạt cà, mặt nhún chòng chọc xanh cái mâm của mình.

Ông hậu, ý chừng trông chừng mắt, nói :

— Nay anh xã, sao anh cứ thọc tay vào túi như người giấu a bom ? Thế kia ? Khoanh tay lại chứ.

Xã Thôn trước khi khoanh tay, hình như còn bận dắt vát gi trong cạp quần. Mọi người nhìn anh và cười tersed.

Ông từ Bú ngồi canh mâm lấp mít điểm lại số tiền. Bông ông kêu lên :

— Nay, anh xã Thôn, sao mâm của anh lại chỉ có sáu đồng thôi. Tám đồng kia chứ. Anh trông mâm xã Chính, cũng tám đồng đấy nhé.

Xã Thôn gãi tai, nói lầm bầm trong mõm :

— Bầm nay cu nón, bầm nay các cụ thương cho, quả thật nhả tung nắm.

Ông hậu nói :

— Tùng !.. Tùng thi ra làm gì ? Thôi, bắt được anh cứ bỏ hết hai đồng ra. Vả lại anh làm còn hết nhiều, chứ chỗ này chỉ là cái lẻ mọn dảng lén để láng chừng kiền, có phải không các cụ ?

— Phải !, các cụ cung nói.

Nghe chừng không thèm bắt được, xã Thôn thò tay vào cạp quần lấy ra quan tiền, đặt vào

canh ba quan kia, nết mặt rầu rầu.

Mỗi người trống thăng cùng cười và thi thâm với nhau.

Ông huyền nghiêm nghị nói :

— Các anh ra làm việc với khóa này là mag lâm dâng. Mỗi anh chỉ phải bỏ ra cả ba trăm trong ba năm, từ là mỗi năm có một trăm đê bù vào việc thuế má. Chứ từ xưa đến nay làm được cái lý thốn phải hàng nghìn là ít, có phải không các cụ, các thằng ?

— « Bầm cu lớn oảng a ».

Ông cụ Cảnh tiếp lời :

— Các anh cúng biết, moi khóa vất vả lốn kém thế náo. Bao nhiêu thuế má này khác lá phải cảng đóng hết cả. Năm nào cũng phải bù il ra vát ba trăm. Tôi nói thật, anh nào có cửa má không ra khóa láy là đại.

Ông hán Ký thấy lâu bèn gọi :

— Các đương thứ đâu ? Ra mà nhận lây tiền, vả lấy cau. Các anh phải chịu cho cần thán, đừng có tư túi vát dâng nhẹ. Liệu ! các cụ mà biết thì đừng có trách.

Một anh trong bọn đương thứ nói lầm bầm :

— Cu cứ nói, chúng con khi nào dám thế ». Nói vậy, nhưng mà rõi các ông ấy cũng xà xèo được mỗi người dam hào bồ túi.

Tinh toán đã xong, họ đặt trên mỗi đĩa mâm cọc xu với bốn miếng cau khò. Ông huyền được bốn hao, các cụ cát, tú, mồi, cát hao. Từ hàng lý lịch trở xuống đến thuế kỵ, thù quỷ, quản xá nồi người mới hào rươi. Còn hàng cẩn, xà mồi người bảy xá. Các ông bỏ tiền và cau vào túi, nét mặt hờ hờ.

Tiếp luôn đến những mâm cỗ toàn thịt lợn bụng lén với những chai rượu bồ. Các ông quay ra chén.

Mấy mâm giữa, chỗ các cụ ngồi, trông có vẻ tĩnh trọng hơn : đĩa bát đĩa đầy dặn, rượu toàn thi « ông lão » hay « ván diên ». Các cụ bận với việc sửa sang lại Văn miếu cho đep đẽ.

Ông cụ Cảnh nói :

— Văn miếu là cội rễ của khoa mục. Vậy Văn miếu ma đê lời tình thi còn ra thè thống gi nữa.

— Phải, ông kíp nói, Văn miếu còn thi tên tự trát từ còn. Văn miếu mất tên loạn, loạn to. Các cụ trống, bọn trẻ tuổi bấy giờ có ra lâm sao i lây chêng ra tay, tâu chêng ra tâu. Chêng còn coi ai ra gi nữa. Thật là phong tục, luân lý bại hoại.

Ông Lãnh cãi lại :

— Các cụ cứ nói thế, bagy giờ

— Vâng, ông chánh hội nói, hôm nay là ngày khai quan chêng biết có được không ?

Ông cụ Hạ cãi lại, vẫn giọng bướng bỉnh :

— Chêng được thi cũng phải được. Chưa có thi cụ bảo giết ai ra tiền ?

Ông huyền không muốn nói với ông cụ Hạ, bèn hỏi ông chánh hội :

— Thế số tiền hai nghìn rưỡi làng nộp huyền từ hôm nào ? Cố biến-lai đây chứ ?

— Bầm không, tôi hỏi ra xâ nào cũng vậy, quan không cho biến-lai. Thế có việc gì không, bầm ca lớn ?

Ông huyền rung đùi, vuốt râu nói :

— Cũng chẳng việc gì. Giá có biến-lai thì vẫn hơn.

Ông cụ Hạ vẫn giọng bướng bỉnh :

— Bắt quan phải cho biến-lai chứ lý ! Nói dài, thế ngô quan phải gió chét lán đúng ra thì làng hôi ai ? Lấy gi làm bằng ?

Ông chánh hội ghé vào tai ông cụ Hạ nói thầm :

— Nay, liệu mõm chử, cụ q, kéo tai vách mạch ràng. Tháng quản Chùy nó ngồi bên đồng dinh kia kia, mặt - thảm của quan huyền dãy.

Ông cụ Hạ chẳng nhút ti nào, thết to :

— Một-thảm thi mặc mặt-thảm. Tôi sợ có gì mặt-thảm. Tôi không ăn trộm, ăn cướp, không sặc đĩa, rơu lậu thi ai làm các gi tôi tót ! Quan.. quan thì cũng còn luật pháp chủ lú !

Ông chánh hội nói khẽ :

— Thôi, tôi xin cụ, cụ cung nên cụ huynh ta một tí.

Ông cụ Hạ cung hạ giọng :

— Thị tôi làm gi cụ ấy mà bảo nè với chàng nè.

Ông huyền nghe rõ bèn nói lảng sang truyện khác.

Lần này, đồng dinh và tây dinh ăn nói giữ kẽ vì có ông huyền và các cụ bên trên.

(Xem tiếp trang 778)

Chỉ dùp mười diêm làm massage trát gi làm tẩy cho người thêm đẹp. Mỗi các bà các cô lại xem các máy Au-Mỹ tỏa sáng đẹp người

MỸ-VIỆN AMY SỮA RĂNG ĐẸP, NGƯỜI SINH

Soins de beauté anglais et américains — Massage et maquillage modernes, élégants
Biểu một hộp kem, phấn, chì son hay brillantine : Oyster (Con hến) Houbigant, Tokalon, Cherauny, Lentheric, Coty, Forvil, Orsay, Rosémail, Eclador, Cutex, Luxuria, Lesquendieu, Klytia, Ionoxa, Simon Riclis, Riunnel hay Roger v.v. nếu mua từ 6000 giờ lên. Răng sứ thêm trắng bóng đẹp, bằng máy và Email-dent: Răng đèn đánh trắng bằng máy và Email-dent: Răng đèn đánh trắng bằng máy, đánh rất êm.

Da trắng mịn tươi đẹp mãi, 2p00, 3p00 một hộp.

Dùng phấn lụi xoa hóa chất này, da không khô bắc, nướm da tươi mịn mãi. Tóc dài, ruộm tóc den, hung và bạch-kim, tóc rung, rung lông, gẫu, lông mị dài cong, chừng cá (khối nhau, không còn vết thâm, không phát lụi), nỗi sần nơi mặt, đều giá 1p. 2p, 3p, một hộp — Tóc mọc, giảm mả, tan nhangs sach sẹo, lồng mày mọc thêm, vết son tràm den, dày, béo nở vú, (tròn đẹp mãi) đều giá 2p, 3p, một hộp. Nốt ruồi, hột cơm, rango trắng, nè da, 0,50, 1p00 một hộp. — Trị da rau, nước nhỏ mắt đẹp sang, đều giá : 1p, giá 2p, một hộp — Thuốc trét để lau tưới da, xanh tóc, (uống) 2p, 3p, một hộp — Mùi phấn, màu da lụa dùm rất hợp. Dip, dao, kéo 2p, một hộp — Massocine 14p50, mặt nạ cao-su, đỗ uốn tóc giá 2p80, 3p00, 26p00 rât dùi sữa sắc. Hàng mới giá hạ.

Ở xa xin gửi linh-hóa giao ngã, lối hàng ở nhà giáp thép-hay ga rồi trả tiền tại đây. Hồi gi xin kèm tem để trả lời
Chuyên tò sữa và bán ở MỸ-VIỆN AMY 26 Phố Hàng Than, Hanoi

PHẦN THỨ NHẤT

Lòng thương I

XE hai người tới hờ hững Hoàn-kiem thì tiếng ồn ào cười nói ở địa hè bắt đầu làm cho Hồng chử ý. Nàng vừa phu Nga được một câu : « Đóng qua, chỉ nhỉ ! » thi tiếng cõi điện ô thét lên khiến anh phu kèo vội né sang một bên và đứng đường lại. Xe hơi nghiêng, và đâu hai thiếu nữ chạm vào nhau. Hồng nhớn nhác, thở hồn hồn hồn hồn :

— Tý nữa thi chết !

Nga cười vui vẻ đáp :

— Bây giờ tinh nết chỉ dõi khắc hẳn. Ngày xưa học trong trường nghịch ngợm liều lĩnh thế, mà ngày nay chỉ nhút nhát sợ hãi đến hay !

Hồng chữa thẹn :

— Chỉ tinh vể ôi tinh nhô gần năm năm nay rồi còn gi.

Và nàng ngạc nhiên nói tiếp :

— Không thành mồ côi quá quê mồm đặc là còn khà lầm đấy !.. Nhưng sau năm nám, Hà-thành thay đổi nhiều quá, chỉ nhỉ !

— Chuyện l nói nghĩa năm vẫn vật của người ta !

Thấy xe tiến rất khò khèn giữa đoàn ô tô và xe kéo mỗi lúc một đông hơn, Nga bắn với Hồng xuống di bộ rồi cùng nhau lẩn vào trong đám đông.

Dày hàng giải khát chất nich những khách, các bàn kê san sát liền nhau. Người qua lại phải đi dẽ xuông đường, trong khi các cô hàng tranh nhau vươn cổ gào :

— « Mời hai thầy, mời thầy mời cô vào hàng em xoi nước dừa ».

Hồng tò mò ngắm một bọn năm thiếu nữ tóc rẽ lệch hoặc búi lồng ngồi cười dùa nói chuyện với ba thiếu niên đầu chải lát.

THOÁT LY

TRUYỆN DÀI của KHÁI-HƯNG

— Không ? sao chí ?

Nga chưa kịp đáp câu bạn hỏi thì hai thiếu niên vừa vượt qua, quay lại liền, chàng đã nghe rõ lời bình phẩm cùn nàng. Một người mặt đỏ như say rượu, hầm hầm đi thẳng tới trước mặt nàng. Hồng lo sợ ngắt chàng và dè ý ngay đến cái seо bong chạy xiên từ thái dương bên trái lên cái trán gò và rộng. Mắt chàng cười theo một cách vô duyên lâ lung trên ba cái gó thịt xù xì :

— Ti nữa thi vồ ếch.

Một chàng gật gù dọc, ra vẻ tự dắc lắm :

— Gioi tay với thử trời cao thấp, xoạc cẳng do xem đất văn dài.

— Thú cùng nhỉ !

Thấy gái khen bạn, một chàng nói :

— Nô đọc thơ Xuân Hương đây, chứ có phải thơ của nó đâu mà cứng với mềm.

Hồng xấu hổ đỗ hùng mặt, kéo Nga rảo bước, và lầm bầm :

— Đô vò giáo dục !

Nga ghé tai bạn thi thăm :

— Đô hơi lầm, chị ạ ! Từ giận như thế thì tức giận đời. Mặc kệ họ có được không !

Hồng hậm hực lặng thinh, tai còn vang tiếng cười và những câu chế nhạo. Thấy Nga thích khẽ khui tai vào cạnh sườn, nàng hỏi :

— Cái gì thế, chị ?

— Không nghe thấy mấy tướng vira rối khoe tài ném confetti với nhau à ?

NHÀ XUẤT-SẢN LỚN

BÁN BUÔN NHIỀU
CÁC THỦ

CHEMISETTES

CHÍ CÓ
MANUFACTURÉ CU GIO ANH
68-70 Rue des Eventails - Hanoi
= Téléph. 525 =
MAISON FONDÉE EN 1910

mãnh :

— Thế nãm bay ông có đóng vai gi không ?

— Không !

Một lát sau, trên khoảng đất ven bờ người đứng đông quâ, hai thiếu nữ thấy khó lòng tiễn lèn được. Giữa lú áy có tiếng reo ầm ỹ từ phía hội quán « Khai tri tiễn đức » đưa lại. Rồi từ phố hàng Trống dẽ sang một cái ô tô kết bông tráng thành hình cái thuyền trên có tám cỗ thủy binh, tuồi từ mươi bảy tới hai mươi, cầm dụng ngực tám cái mái cheo láp, láng màu vàng trang kim. Người ngồi cằm lái là một chàng thanh niên đầu đội mũ giấy, mặt đánh phấn, môi thoa son.

Những vòng, những hoa giấy ngũ sắc ném tung với tiếng cười và tiếng vỗ tay lèn đầu, lén người bạn lính thủy xinh xắn, và như cố lôi dứt các cỏ xuống đất. Nhưng chiếc ô tô từ hàng rào trắng lướt qua, giây lồng, giây tim đứt rời đầy đường.

— Xe trưởng nào đấy ?

— Trường laczi girls !

Đáp lại câu trả lời ngô nghênh, tiếng cười phá lèn vang động. Nhưng dã dẽ theo liền sau một cái xe do bốn con bò nặng nề kéo. Trên xe đứng hàng hai dây bộ binh thời cổ, đầu đội mũ đầu màu, chân đi hái sáo tết bằng ron theo kiểu La-mã. Họ luân luân múa mộc, khoa dao, hò la như một bọn mồi đèn trong một phim chiếu bóng. Người đứng xem rầm rộ khán ngợi, và hán tán :

— Trường mỹ-thuật ! Trường mỹ-thuật đấy ! Đẹp quá !

— Mỹ-thuật lại chẳng đẹp !

— Nhưng phải cái ông kia hời gày !

— Ông kia bắp chân hơi nhô, trong châng La-mã tí nào.

Trong khi ấy thi hoa giấy, vòng giấy đua bay loạn xạ. Hồng hỏi bạn :

— Họ làm trò gì thế ?

Nga gắt :

— Họ thì xe kết hoa chứ làm trò gì ! Rồi ngồi như có mán rồng ! Hồi thế không sao người ta cười cho.

Thì người ta cười cho thật : Ông sau lưng hai thiếu nữ, một họa sinh viên dương che miếng khố khinh bỉ bảo nhau :

— Con bé bay té !

— Phải cái rắng đèn, không tài khai lầm.

Hồng quay lại, nhưng chưa kịp nhìn, đã bị một nắm giấy vụn bắn té vào mặt, và một nắm giấy quẩn vào cổ. Nàng bèn lén gõ ra, rồi sợ hãi đứng sát vào Nga.

— Lại anh Lương, góm thật.

Lương lôi lá hỏi :

— Hai cờ không mua hoa giấy để ném ?

Nga mỉm cười tinh quái hỏi lại :

— Ném ai được mà mua ?

Hồng thấy anh chàng xấu xí ấy cứ theo chân và trêu ghẹo mãi minh liền cầu tiết nói một câu chua chát cho bô ghét :

— Chắc hẳn là không phải để ném vào mặt ông !

Rút lời, nàng lôi bạn đi chỗ khác. Nga thích chí cười ngất :

— Chị vẫn còn nghịch ngợm và dáo dể như xưa... Kìa chị trông xe trường Thuốc.

Nga vừa nói vừa trỏ một cái ô tô lớn trên cổ những sinh viên mặc áo trắng dài rộng, ống tay vèn đèn khiu. Hồng hỏi :

— Sao chị biết ?

— Sao tôi biết ? Lại quá mù rõ ! Chị không nhận thấy rằng đó là những ông đốc tờ à ? Kìa kia ! họ cầm những cái tiêm không lõi, ai mà không trông rõ !

Theo liền xe Trường thuốc là xe trường Bảo chế, kết thành hình con hac trắng vỗ cánh đứng trên lưng con rùa vàng. Rồi đến xe trường Luật bài tri rất giản dị, bằng một hàng lan can vây bốn phía, nhưng trang hoàng rất rực rỡ bằng những ông luật khoa cử nhân dưới bộ y phục trang nghiêm màu daem. Trong số đó lại đang xen vào một cô Pháp và ba cô An-nam xinh đẹp.

Sự thực thi những xe của các trường cao đẳng được người ta chú ý cũng nên hoa nhiều hơn những xe của các tư gia, tuy trong đám này cũng có nhiều cái trang hoàng rất khéo. Có lẽ hơn kém nhau chỉ ở chỗ trẻ chung và biết vui đùa.

Thoảng nghe thấy câu binh phâm ấy ở sau lưng, một người đã đứng tuổi quay lại. Người vừa nói với cát mủ chào :

— Kìa ông dỗi !

Ông này cười nói :

— Ông Trần ! ông cho thế kia là trẻ trung, là vui đùa, nhưng tôi, tôi cho thế là lõa lõ, là đì

thú. Tệ hại chỉ bởi mấy cái ông vô công rỗi nghề ngồi về ra nhõng kiệu quấn áo mà họ cho là tàn thời. Ông coi họ là mèo thò kia thì còn coi công chúng vào đâu nữa ? Sao không cởi trần hẳn ra nhẫn thè.

Ông ta vừa nói vừa trả một thiếu nữ có bộ ngực nở phồn phrix căng thẳng dưới cái áo kim tuyến mai hồng.

Bác sĩ hạ giọng nói tiếp :

— Giá ông đèn gǎn mà nhin

thì ông sẽ thấy rõ gǎn dù các

tien dến chỗ sồi, mao chóng hòn người Trung-kỳ và cả Nam-kỳ.

— Một bà ở Nam-kỳ, ông nói, ra đây chơi bùa nó đã phải lấy làm kinh ngạc về cách phục sức của các cô ngoại này.

Không ai lưu ý nghe những lời chua chát của ông ta nữa, vì một cái xe, bò kéo, đường đi qua, trên dừng một lũ mèo đen

hoa ! Hoa gi, hoa nhô nồi !

Tưởng bác sĩ vẫn đứng đấy, người tiếp chuyện ông lúc này cười nói :

— Ông xài người ta cởi trần ra thì người ta cởi trần ra thực kia rồi, lại gần cởi trần nữa.

Một bà y phục theo kiểu mới nhưng kìn đáo hơn, đứng dần hơn, nhất là đỡ tha thoát hơn nhiều người khác, vội đáp :

— Thưa ông, nhà tôi về rồi.

Người kia ngã mũ chào :

— Xin lỗi bà, tôi vô tình không trông thấy bà.

— Thưa ông, tôi cũng vừa đến đây a. Tôi đem áo tôi ra cho nhà tôi, sợ về chiều trời lạnh.

Rồi bà ta bão một cờ khoảng mười bốn, mười lăm tuổi vần Âu phục.

— Kim, chào ông giáo di con.

— Tôi không dám. Thưa bà, cô học trường « lit-xé »

— Vâng a.

Tiếng máy truyền thanh ở cửa « Khai tri » bắt đầu thết oang oang, khiến những câu chuyện ở gần đấy đều phải im :

« Thưa các bà, thưa các ông, thưa các cô, xin nhớ tôi nay lại nhà hát tây coi diễn kịch « Tình lụy ». Đó là một vở kịch rất hay, rất túc cười, rất thương làm nura của ông Huỳnh, một sinh viên trường Thuốc, soạn rất công phu, xin các ông, các bà, các cô thè nà tôi nay cũng lại nhà hát tây lấy vé vào xem hát. Hay lắm, bô lõi dịp này rất đáng tiếc... »

Lời quảng cáo sang sảng, cứ một dịp kéo dài, bắt tuyệt. Vì xong câu ấy, kè tiếp liền câu khác, quảng cáo thuốc, quảng cáo sách, quảng cáo đủ các thứ hàng hóa.

Hồng vơ vẩn đứng lảng tai nghe. Bông nòng đỏ bừng mặt bảo bạn :

— Thô bỉ quá !

Nga hỏi :

— Đứa nào lại trêu chị đấy ? Hồng ngượng nghịu, mặt càng đỏ :

— Tôi bảo cái quảng cáo thuốc.

— Ô ! chị nghe làm gì.

Lời quảng cáo vẫn kéo dài, khoe khoang sự công hiệu của một « mòn thuốc thần ».

— È ! im đi !

Đó là câu mắng của một người đàn ông, cũng đi với vợ và hai con nhỏ. Nhưng lời quảng cáo không im. Ông kia tức tối gọi xe rồi cùng vợ con đi thẳng, dè lại sau lưng những tiếng cười chê nhạo.

— Rõ đạo đức rõm !

Có người cãi lại :

— Ông ấy mắng thế không phải à ? Cũng tùy từng câu quảng cáo chứ.

(còn nữa)

Khái-Hưng

hứ ở trong người cô ta.

Mấy tiếng cười kín đáo càng làm cho bác sĩ được thè, nhắc di nhắc lại mãi :

— Cởi trần ra coi hơn không ? Phải, sao không cởi trần hẳn ra ? Mùi mới cuối xuân đã nồng bức gi cho cam !

Rồi ông ta kè nhiều câu chuyện để tỏ rằng người Bắc-kỳ tiến,

dữ ton, đậm chán, khoa dáo và kêu la inh ỏi.

Từng trảng vỗ tay. Tiếng hoan hô om xòm. Tiếng cười. Vòng giấy bay tua tủa.

— Các ông si-cút ! các ông si-cút đấy !

— Hay nhỉ !

— Ghê tởm quá !

— Vô lý ! Xe ấy mà bảo là xe

Cùa người Việt-Nam làm !

Kỹ-nghệ Việt-Nam đánh đồ kỹ-nghệ ngoại-quốc ;
Xứ Đông-dương tiêu thụ một ngày : 20.000 đĩa hát

asia

Có trữ bán tại

INDO-COMPTOIR

— 133, RUE DU COTON HAKOI —

CÁI VÀ!

HÀI KỊCH BA MÀN của VŨ TRỌNG CĂN

(Tiếp theo)

LỐP V

ĐỨC, KINH, DUNG, THU

THU, ra chống tay bén sườn nhin
Dung, cười nhau — Đầu đê xem cậu
nói với con đê làm trò gi ở đây...
Hừ, đã biết mà.

DUNG — Giời ơi là giờ, thế này có
khô tội không ? (dậy Thu) Thủ mòi
ba hay vè, hay vè cho tôi nhở...
Bước, đỡ khốn nạn !

THU, vung lại — À, thế ra cậu cũ
định quẩn vào con đê phải không?

KINH — Ô hay, chí Đức nói gi

thế ? Sao chí lại au nỗi thế ?

DUNG, ôm mặt — Thế này có khô
tội không cơ chứ ! Càng ngày càng
thêm chuyện rắc rối.

THU — Sao anh Kinh lại đê cho
bạn tự do & đây thế, anh ?

DUNG, xóng vào Thu — May có
bước ngày đi không ? Đỗ khốn
nạn, mất dạy !

THU — À, cậu chửi tôi đây phải
không ?

KINH, can — Yên ! anh cứ yên,
tôi sẽ cát nghĩa cho chí ấy nghe.

THU — Uú, tôi không nghe.

KINH — Không, chí cứ yên ! Tôi
muốn hỏi tai ban này chí nói gi ?

THU, cười giàn — À, thế ra đây
giú anh cũng giờ lý sự với tôi đây ?
Tôi thương anh...

KINH — Ô hay, chí này không
biết điều qua đi mất. It ra chí cũng
nên nhớ đây là nhà tôi.

THU, ngượng ngùng — Nhưng
không phải thế là tôi với bạn đâu,
anh à.

KINH — Chì bão thế nào ?

THU — Anh không nên dung túng
bạn như thế. Nhất là nhà của anh.

KINH — Ô hay, chí bão gi ? Tôi
đang túng ai ?

THU — Thả nhà tôi với con đê
kia đến đây làm gì ?

KINH — Chí không được nói thế.
Chỉ nên nhà nhận một chút ! It ra
chí cũng phải nỗi tôi, vì có Phương
Dung là bạn thân của tôi.

THU — Tôi chẳng biết gi hết.
Nhưng nó quyền rũ chưởng tôi...

KINH — Ô hay, chí bão ai quyết
rù ?

THU — Lại còn ai nữa.
KINH — Thủ, chí nhầm rồi. Chí
không nên vung suy thế.

THU — Anh bảo tôi vung suy gi
nữa ? Nếu không phải, sao nó lại
cám mặt, cám mòn kia ? (Chí
Dung đương ngồi gác mắt khóc)...
Này chí kia ! chí cứ cái lạy tôi bài
lạy, tôi sẽ nhanh chóng cho...

DUNG, nói giàn, xong lại Thu —
Này, con khốn nạn ! cầm mòn
ngay ! (ném tóc lối) Đì ! Bé ! Bước !
Thu kêu âm lên
rồi hai người khuất

LỐP VI

DUNG, KINH

KINH, ra khép cửa lại — Người
đau mà lảng loảng đến thế ? (lại gần
Dung) Em Dung ! (vượt về) Thời
đứng khỏe nữa em !

DUNG, nức nở — Sao cái thân em
lại khổn khổ đến thế này... Càng
ngày càng cực.

KINH, lắc đầu thương lại — Em
Dung !

DUNG — Da !

KINH — Thủ, đứng khóc nữa,
em. Anh buồn lắm ! Nin đi em !
DUNG, lau mắt đứng dậy — À, mà
em phải ra khỏi đây mới được.

KINH — Sao ?

bấy ngồi đây một tí đã náo. Anh
còn hỏi chuyện này đó.

DUNG, ngồi xuống — Chuyện gì
hờ anh ?

KINH — Lúc này em nói chuyện
gi với Đức mà phải khóa cửa ?

DUNG, đứng dậy — Em đã bão
không có gi đâu !

KINH — Hay nhỉ ! sao em cứ
muốn dấu anh ?

DUNG — Em đã bão không có gi
thì còn dấu anh cái gì ?

KINH — Thủ được. Anh cũng
biết. Trời ơi, không ngờ...

DUNG, quay lại — Anh bão không
ngờ gi ?

KINH — Biết vậy, để anh hỏi Đức.
Hắn thì bụng cạ phôi bô lâm.

DUNG — Trời ơi, anh đứng bô.
Em van anh. Nếu hỏi ra mà có
chuyện rắc rối thi tội em to lắm.

KINH — Hay nhỉ, sao em lại có
tội ?

DUNG — Không phải tội của em
nhưng em cũng...

KINH — Càng có tội ? Thế là thế
nào hở Dung ?

DUNG — Thủ, đứng hỏi nữa,
anh không nên biết chuyện
ấy làm gì, vì nó sẽ đem lại cho anh
những sự đau khổ, không ích gì
dẫu.

KINH — La nhỉ ! chuyện sẽ rắc
rối, em mang tội, mà anh đau
đớn... thế là thế nào ?

DUNG — Vâng, cũng vi thế mà
em phải bô anh, em dì.

KINH — Thế nào ? Trời ơi, càng
ngày càng bi mặt. Không, dù thế
nào em cũng phải nói cho anh biết.

DUNG, nán ni — Dừng, em đã bão
anh không nên nghe làm gì. Biết
rõ anh sẽ đau khổ hơn ngày em
đi...

KINH — Thế là thế nào ?... À, hay
là...

DUNG — Hay là gi ?

KINH — Trời ơi, nếu thế (gục đầu)
không có le, phải không em...
Nhưng mà, biết rõ anh sẽ đau khổ
vì Hay là thế hứ em ?

DUNG — Thế nào ?

Mời sang :

TƠ, LỤA VÀ LEN ĐÙ CÁC MẶT HÀNG.

Hàng Tây và hàng Nôï-Hoa

Bán buôn và bán lẻ khắp các tỉnh. Có bán cả nước-hoa,
kem, phấn Coty — Chỉ khâu hiệu Carsier Bresson.

Xin mời đến xem mẫu hay viết thư thương lượng cho
Mai-Đê 26, phố hàng Đường, Hanoi

KINH — Trời ơi, hay là em hỏi
hận nên phải bô.

DUNG — Không, em có hận
gi đâu ?

KINH, ôm đầu — Thế sao ? Không,
em cứ thù thật, anh sẽ tha thứ cho.
Anh không đau đớn đâu... Phải,
anh bức giùa...

DUNG — Ô hay, anh bão gi ?

KINH — Anh thế sẽ không nỡ gi
em. Anh không có tình ghen vô lý
đầu. Anh sẽ tha thứ cho em. Em cứ
thứ đó.

DUNG — Ô hay ! (hiểu) Chết chửa,
anh nhầm rồi. Anh lai ngó em với
anh Đức ?

KINH, lắc đầu — Anh sẽ chỉ đau
khô mệt ty thời. Anh sẽ tha thứ
cho em.

DUNG — Trời ơi, lai anh cũng thế
à ? Lại anh cũng nghĩ em có tình
với anh Đức ? Rõ khô cho đời
toi chua ? Không nói ra cũng tội
cho miếnh. Mái nói ra thì... trời ơi,
bây giờ em biết xù ra sao đây ?..
Sao đời em lại nhẹ nhõi đến mức
này ? Không lúc nào là không phải
chồng chọi với mọi sự khó khăn(ôm
mái nức nở).

KINH, thương hại, tại gần vuốt ve
— Thủ em, nin di ! Em Dung ! Dù
sao anh vẫn yêu em như trước..
Em nin di !

Bỗng cửa mở toang, Mai ra

LỐP VII

Thu, Kinh, Mai

MAI, chống tay vào sườn, nhìn hai
người cười giàn — Hừ, gör thị !

DUNG, ngang lén, bén lên — Trời
oi !

MAI, ngọt nhat — Kia chí Dung
đấy à ? Chi đến chơi bao giờ thế ?
Chi có điều gì phiền ?

KINH, bảo Dung — Thủ, em hãy
về. Rồi anh sẽ liệu xù...

Dung đứng dậy bén lên vảo

LỐP VIII

Kinh, Mai

MAI, nhìn theo dài nỗi — Chao
oi, doi !

KINH, quay vào — Này, không
bản gáy đến mày, con kia ! Mày bước
ngay ra khỏi nhà này !

MAI — Không ai đuổi được tôi
hết.

KINH — À, mày bước phái
không ? (xóng lại đánh)

(Mai kêu ầm lên)
KINH — Đấy, cứ ngồi dậy mà
kêu, kêu cho chán đi ! (tay múa di)

LỐP IX

Mai, Thu

MAI, ôm mặt khóc — Người lấy
đặng người, của lấy đặng của, giờ

Lai toan rước con dì về mà bà chịu
để yên à ?
THU — Gi thế, Mai ? Kinh dì
đau mà coi bộ bầm hầm thế ?
MAI — Nô đương rước con dì về
áp chế tội kia kia.

THU — Con náo thế ?

MAI — Con vợ thằng Liệt. Con
Phương-Dung ấy.

THU — Ô hay, con Phương-Dung
à ? Thật hay bờn ?

MAI — Sao lại chả thất ? Vừa về
thấy hai đứa ôm nhau ở đây.

THU — Hay nỗi, thế ra một đứa
mà hai người.

MAI — Ai ?

THU — Nhà tôi chửi ai ? Ấy nó
cũng vừa đánh tôi về chuyện ấy
đấy. Tôi toàn sang đây tìm con dì
để đánh cho nó một trận.

MAI, đứng dậy — Tôi thật không
ngờ thế đấy. Thật là loài dĩ dai.

THU — A, hay bây giờ chị sang
nhà kêu cho nhà tôi nghe rằng con
Dung dì với Kinh. Rồi tôi lại mách
Kinh rằng nó lại đi với nhà tôi để
họ trốn mệt ra. Thế mới biết dân
ông họ mù thật. Bi chử ! (tôi Mai
đó)

Hà mán

MÀN THÚ BA

Nhà Liệt

LỚP I

Liệt, Nhỏ rời Mai

NHỎ — Thưa cậu, bà Kinh lén
choi a !

LIỆT — Thế à ? Mời bà lên chơi
đi !

NHỎ — Vâng a. (hay xuông)
Liệt cũng chay ra cầu thang dón

LIỆT — Kia, chị lên chơi !

MAI, ra — Chào anh !

LIỆT — Không dám. Chị ngồi
chơi !... Nhỏ ! Rớt nước !

NHỎ — Vâng a. (Bi rớt nước đè
ra trước mặt Mai)

MAI — Chị có nhà không, anh ?

LIỆT — Không a, nhà tôi đi vắng

MAI — Thôi cho anh nhỏ xuống

nha, nhé !

NHỎ — Vâng (vảo).

LỚP II

Liệt, Mai

LIỆT — Có chuyện gì đấy, chị ?

MAI — Tôi rất lấy làm ngượng

khi đến nói với anh câu chuyện
này...

LIỆT — Đầu đến nói... xin chỉ cứ
nói...

MAI — Nhưng anh cũng đừng cho
tôi là bụng da chổ nèn... Thật quá
Vì tình yêu chồng, lại vì tình bạn...

LIỆT — Mời chị xem ngực.

MAI — Vâng, mời anh... Không
biết tôi có nên nói với anh không?
Tôi ra số mang tiếng là con người
nhỏ nhẹ. Ma không, thì sợ lâu
dần thiên hạ cười nhiều người
không ra gì, nhất là nhà tôi.

LIỆT — Câu chuyện có quan hệ
lắm không, chị ?

MAI — Kè ra cũng quan hệ mà
lại không quan hệ.

LIỆT — Thế là thế nào ?

MAI — Nghĩa là..., ô, khó nói quá
nhi ?

LIỆT — Chị cứ tự nhiên. Có gì
máu khố ? Hay sự quan hệ ấy về
phản chí tôi xin giữ kín.

MAI — Không những riêng tôi.

LIỆT — Nghĩa là...

MAI — Cả anh nữa.

LIỆT — Cả tôi ?

MAI — Vâng.

LIỆT — Thế chị cho biết !

MAI — Tôi hay bối anh đã nhé!

LIỆT — Vâng, chị cứ hỏi.

MAI — May hôm nhà tôi có lại
đây luôn không ?

LIỆT — i uôn.

MAI — Minh nhà tôi cơ.

LIỆT — Vài ba bận.

MAI — Lúc ấy anh có nhà không ?

LIỆT — Hình như có khi không.

MAI — Bán nào cũng thế ?

LIỆT — Không, ít thôi.

MAI — Còn chị ?

LIỆT — Thế nào ?

MAI — Chị ấy có hay đi vắng ?

LIỆT — Cũng có khi chứ.

MAI — Có đi lâu không ?

LIỆT — Có việc gì lâu thi lâu,

nếu không thì nhà tôi vê ngay.

MAI — Có khi nào không có
việc mà chị ấy cũng xin phép anh
ra phố không ?

LIỆT, ngâm nghĩ — Hình như

MAI — Anh chắc thế ?

LIỆT — Vâng. Nhưng chuyện gi

thế chị ? Hay là...

MAI — Hay là gi ? Anh định đoán

gi ?

LIỆT, cùi đầu lầm bầm — Trời ơi,

hay là... Không có lẽ... Chị bảo thế

nào ?

MAI — Nhà tôi cũng tè lầm, anh

LIỆT — Đầu đến nói... xin chỉ cứ
nói...

MAI — Như anh thi anh có nghe
gì về chị ấy không ?

MAI — Tôi nghe là hai người qua
nhau đã lâu.

LIỆT — Không, tôi mới về Hanoi.

MAI — Thế trước đây anh ở đâu?

LIỆT — Tôi ở Hải-phòng.

MAI — Thị nhà tôi cũng ở Hải-

phòng luôn luôn. Vì chính ông bà

tôi ở Hải-phòng.

LIỆT, tái mặt — Thế à ?

MAI — Vâng. Thế về Hanoi là ý

của ai ?

LIỆT — Nhà tôi dài về .. (lắc đầu

đau đầu) trời ơi, tôi có ngay đầu.

MAI — Thôi, anh cứ làm như tí
nhên thôi. Tôi xin phép nghỉ.

LIỆT — Chị hãy ngồi chơi đà.

MAI — Thôi xin phép anh.

LIỆT — Lát sao cơ.

MAI — Vì đã làm anh phải nghỉ

ngơi.

LIỆT — Không đâu chị ạ. May mà

được chị cho biết.

MAI — Thôi, xin phép anh.

LIỆT — Vâng, kính chị lại nhà.

MAI, quay lui — À quên...

LIỆT — Gi nữa, chị ?

MAI — Xin anh làm ơn giữ kìn

cho câu chuyện này.

LIỆT — Vâng, tôi sẽ không cho

nha tôi biết là chị đã..

MAI — Nhã là nhà tôi.

LIỆT — Vâng, tôi xin hứa...

MAI — Thôi chào anh.

LIỆT — Không dám, chào chị.

Mai vào

dám...

MAI — Tôi nghe là hai người qua

nhau đã lâu.

LIỆT — Không, tôi mới về Hanoi.

MAI — Thế trước đây anh ở đâu?

LIỆT — Tôi ở Hải-phòng.

MAI — Thị nhà tôi cũng ở Hải-

phòng luôn luôn. Vì chính ông bà

tôi ở Hải-phòng.

LIỆT, tái mặt — Thế à ?

MAI — Vâng. Thế về Hanoi là ý

của ai ?

LIỆT — Nhà tôi dài về .. (lắc đầu

đau đầu) trời ơi, tôi có ngay đầu.

MAI — Thôi, anh cứ làm như tí

nhên thôi. Tôi xin phép nghỉ.

LIỆT — Chị hãy ngồi chơi đà.

MAI — Vâng, kính chị lại nhà.

LIỆT — À quên...

MAI — Xin anh làm ơn giữ kìn

cho câu chuyện này.

LIỆT — Vâng, tôi sẽ không cho

nha tôi biết là chị đã..

MAI — Nhã là nhà tôi.

LIỆT — Vâng, tôi xin hứa...

MAI — Thôi chào anh.

LIỆT — Không dám, chào chị.

Mai vào

LỚP III

Liệt, Nhỏ

LIỆT, bần thần quay vào ngã người
xuống ghế ôm đầu — Trời ơi ! Trời
ơi... (một láh Nhỏ ơi ! Nhô !

NHỎ, ra — Da ! cậu gọi con ?

LIỆT — Em Hoài đâu ?

NHỎ — Thưa cậu, em đang chơi

với con người thuê nhà dưới nhà

a.

LIỆT — Em có khóc không ?

NHỎ — Thưa cậu, anh cũng khóc a.

LIỆT — Thế ở đây lao bi.

NHỎ — Vâng.

LIỆT — May còn nhớ hồi nhà ta

hãy còn ở Haiphong không ?

NHỎ — Da, có a.

(Còn nữa)

BẮC-HÀ TÁI BẢN

hang tuần vào ngày thứ bảy

do ông BÙI - ĐỨC - DẬU quản lý kiêm chủ bút

TÔN CHỈ: chấn hưng nên kỹ-nghệ và thương-mại Việt-Nam.

TẬP MỚI SỐ 1 ĐỀ NGÀY 18 SEPTEMBER 1937 CÓ:

1) Bắc-Hà đòi mới — 2) Muốn chấn hưng kỹ-nghệ và thương mại, người Annam cần phải có những đức tính gì? 3) Hadong, kinh-dò kỹ-nghệ của xứ Bắc-kỳ (nửa giờ cùng en Võ-Hiển Hwang-trong-Phu) 4) Một phương pháp làm kinh doanh và 99 giải pháp 5) Cuộc tranh thương của ông Bạch-thái-Bru 6) Cuộc thi chọn 10 đại biểu kỹ-nghệ và thương-mại có giải thưởng nhất mỗi trăm bạc mặt và 99 giải khác 7) Cuộc thi chọn người thợ tốt 8) chuyện ngắn « LỞ - LÂM » 9) Chuyện ngắn « SỰ THƯƠC » 10) Chuyện dài Trinh-thám « HANOI-SAIGON » 11) Chuyện vui « LÀNG BÁO... LÂM THAN » 12) Mục phi-nô: Dàn bà với xã-hội, việc vật trong nhà. 13) Mục thơ: Giai-nhân tài-tu — Dêm thu nhớ bạn — Bên bờ sông Lô — Tiếng xưa — Biệt-Lý và 14) Mục mắt thấy tai nghe.

Báo quán: 4, rue Maréchal Pétain, Hanoi — Téléphone 717.

Gia báo: trong Đông-Pháp: 2p50 một năm, 1p30 sáu tháng 0p05 một số

Ngoài quốc giá gấp đôi.

NGÀY MÓI

TRUYỀN DÀI của THẠCH-LAM

(Tiếp theo)

CHÀNG nhận ra là tiếng Trinh; giọng nàng nói run rẩy và cảm động. Trường đứng lại sát bên nàng. Trong bóng tối, chàng thấy đôi mắt Trinh long lanh sáng và nghe thấy tiếng thở không đều của người thiếu nữ. Quá tim chàng bỗng dập mành, một tình cảm mến yêu rộn rã đến trong người: Trường đưa tay cầm lấy bàn tay nhỏ nhắn của nàng và kéo lại gần mình. Hai người yên lặng ôm lấy nhau.

Có những lúc, trong ái-tình của đôi trai gái, cái tình yêu tràn ngập cả, bao nhiêu những ý nghĩ, suy xét và dục vọng đều mất đi; để chỗ cho sự hòa hợp của hai linh hồn. Trường và Trinh cũng cảm thấy cái hạnh phúc ấy trong cái thời khắc này, họ quên hết cả mọi vật chung quanh, không còn gì đối với họ quan trọng ngoài cái tình của hai người.

Hồi lâu, Trinh sẽ gõ tay Trường ra, đưa chàng cùng ngồi xuống bức gạch trên thềm. Đêm đã khuya; tiếng nước róc rách ngoài sông Tiên khẽ khẽ; sương mù đã xông phủ dày vườn trắng xóa như một đám mây, chỉ còn chùm lá dây của cây lựu lấp lánh sáng. Hai người cùng lặng lẽ nghe cái yên lặng của ban đêm. Một lúc lâu, Trinh sẽ nói:

— Sóng xuống lạnh rồi. Thời anh đi ngủ khôngмет.

Trường quàng tay ra sau lưng nàng, âu yếm hỏi:

— Mai anh về, em có nhớ không?

Trinh không trả lời, người mắt lén nhìn chàng. Trường thấy bao nhiêu tình yêu đậm đà trong đôi mắt to và đen; trên cánh tay, chàng thấy Trinh ngả cái thân-lề mềm mại của nàng. Trường cui xuống đặt một cái hôn lên cặp môi hờ như cánh hoa. Một cảm giác say sưa đến tột bùn mà chàng mới thấy lần đầu.

Sáng hôm sau, trên chuyến tàu lên Hanoi. Trường buồn rầu nhìn phong cảnh Au-lâm xa dần trong cái sương của một buổi sáng mùa thu Giang sông Tiên quanh co trong đồng ruộng lúa xanh, mấy lũy tre tuii tốt bao bọc lấp phô buyện, mấy ngọn cau cao rủ lá trên dây nhà mái tranh, tất

cả cảnh vật quen nhắc chàng những ngày thản nhiên xưa qua. Hình ảnh cái vườn con sau nhà bà Nhi lại hiện ra trước mắt chàng, với những luồng hông và khóm cây mộc hoa trắng lấm tấm dưới kẽ lá xanh. Trường nghĩ đến Trinh, có thiếu nữ ngày thơ và âu yếm, hiện ra dưới giàn hoa với đôi mắt to và đen

CHƯƠNG XIII

Dung ngồi khâu trên chiếc ghế gác cửa sổ. Tay nàng đưa mũi kim một cách uể-oải, thỉnh thoảng ngừng lại để trông đứa bé con đứa nghịch ở góc buồng. Tiếng cười nho nhỏ vui vẻ của bọn học trò di qua phố huyện làm Dung nghĩ đến thời giờ qua. Nàng ngừng lên nhìn đồng hồ,

nàng buồn rầu.

Sau bốn tháng ở nhà quê, mẹ Trường đã về đón nàng lên. Dung mừng rỡ đem con ra Hanoi. Nhưng khi thấy Xuân dối với nàng vẫn lanh lạm như trước. Dung chán nản như dã ao ước một cái gì mà thất vọng. Nhưng nàng cũng khuya khuya dần dần, và cuộc đời lại dìu nhẹ thường, với những cái bạn rộn và lo nghĩ hàng ngày.

Nhưng buổi sáng hôm nay, giò lanh đầu mùa đã đem đến cho nàng nỗi nhớ nhung thương tiếc những ngày vui đã qua. Nàng gọi thẳng Sinc lại, lấy chiếc áo da cũ mặc cho con. Nàng thấy trong lòng lạnh lẽo, ruột như thắt lại khi nghĩ đến mình không có ai yêu mến nữa. Tất cả quãng đời từ nhỏ hiện ra trong trí nhớ nàng.

Dung nhớ lại lúc còn ở nhà, nàng sống một cuộc đời giản dị, và bình tĩnh của một cô gái nhà nèn nếp ở vùng quê. Cha nàng là một ông tu suốt ngày chỉ xen sách. Dung nhớ rõ không bao giờ nàng bước lên nhà tròn, một căn nhà gạch năm gian, mà không rụt rè sợ hãi. Lúc nào nàng cũng thấy cha nghiêm nghị ngồi trên sập, bên cạnh một chồng sách cao. Hình như căn nhà đó là một thế giới dành riêng cho đàn ông, mà đàn bà con gái không được bước chân vào. Nàng không thấy ông tú tú về âu yếm quý mến nàng bao giờ; chỉ mấy đứa em trai nàng là được ông săn sóc đến.

Nhưng mẹ nàng là một người dàn bà rất vui vẻ và hiền từ. Bao nhiêu công việc trong nhà, bà trông nom quản xuyến cả, nhưng không thấy bà than phiền về sự khó nhọc bao giờ. Dung yêu mến mẹ và lúc nào cũng chỉ quấn quanh bên mình mẹ như một con chim con non. Hình ảnh mẹ lúc nào cũng phảng phát trong trí nhớ Dung như hình ảnh một sự dẫu thầm, thân yêu mà nàng không được hưởng nữa.

Rồi đến năm về nhà chồng, những ngày sống bên cạnh Xuân, một người chồng nàng không hiểu, và thấy lúc nào cũng như bão hoà, nghĩ ngợi về một sự gì. Nàng biết mình không có lỗi gì, nhưng thấy cứ mỗi ngày Xuân một lần lạm dần với nàng. Cho đến gần đây, hai

của ngày còn trẻ, buổi chiều lẩn đầu chàng bước chân vào nhà bà Nhi. Bây giờ sao chàng yêu mến thế! Trường thấy mình sung sướng và đầy đủ vì tình yêu, và hình ảnh Trinh, mỗi lần nhớ đến, lại làm chàng cảm động như một sự gì sáng láng và trong sạch vô cùng.

lầm bầm:
— Hơn mười một giờ rồi. Sao chưa thấy vè.

Rồi nàng lại yên lặng. Vì Dung nhận ra rằng câu nói ấy vì thói quen mà thôi; nàng không thấy mong đợi gì. Bây giờ, nàng thấy thản nhiên trong lòng khi nghĩ đến chồng, và sự đó làm cho

Thợ may khéo của các bà, các cô là hiệu MARIE To, nhất, mớ trước nhất ở Hanoi. Cai giới Canh hè Thứ ba Thứ tư Thứ năm Thứ sáu Thứ bảy Thứ chủ nhật	Mission Hanoi. Đã được Bộ Tranh bạc và Hàng Phong, Hát, Hanoi. Ao rết, nure, manteau, pandessus, kilo của Ha-ji Lé-PHÓ	THI Y-PHUC Hadong. Hàng Phong, Hát, Hanoi.
--	---	---

người hình như không có liên lạc gì với nhau nữa.

Dung buôn râu thứ dài. Nàng dùng kim bò tẩm rái vào thùng khẩu rồi quay ra gọi con :

— Sinh, đừng nghịch nữa. Lại đây với mẹ.

Đứa bé bò dở chơi trên đất, đến gần Dung, áp mặt vào tay mẹ. Nàng xoa đầu con, nghĩ ngợi. Cái đời nồng cháy nhanh quá! Nhưng buổi thức khuya mong đợi Xuân, những hôm cãi nhau, cái khó nhọc nuôi con, trông nom chúng nó như một người vú già. Tất cả công việc của nàng. Vả Dung nghĩ đến bao nhiêu người vợ khác cũng như nàng, cũng buôn râu, lo nghĩ vì một cuộc đời, không gì vui vẻ và sung sướng.

Tiếng người nói ngoài cửa làm Dung giật mình. Nàng xua đuổi những ý nghĩ lan man, rồi nhanh nhẹn đứng dậy. Dung chỉ còn là một người dân bà nhân nature và yên phận; bỏ buộc với công việc hàng ngày. Nàng sắp sửa xuống bếp để trống nom cơm nước, thi nghe tiếng xe đồ ngoài nhà. Mẹ Trường và Lan bước vào, mỗi người mang một bọc lớn. Người phu xe theo sau, nàng ném đặt xuống thêm một cái thùng dày vỉ buồm.

Dung vội vàng chạy ra dón : « Thưa mẹ, mẹ đã đi chợ về ».

Bà cụ không trả lời, đi vào để cái gói trên bàn, rồi quay ra chỉ vào cái thùng :

— « Chị bảo nó cất vào trong nhà, kiêng khéo không ráp mastic cá đáy ». Rồi nhìn đồng hồ, mẹ Trường hỏi : « anh ấy bây giờ chưa về cơ à? »

Dung buôn râu đáp : « thưa mẹ chua. Dễ thường hôm nay lại không ăn cơm nhà ». Muốn nói chuyện khác, nàng ngẩn lại hỏi Lan :

— Mua làm gì nhiều hoa quả thế, cô?

— Chị không biết ư? Hôm nay nhà có giỗ đáy. Với lại còn để đem biếu bà Hai nữa.

Né Trường đang xếp cần thận những quả hồng ra dĩa, ngưng lén nhìn con dâu nói thêm :

— Vì sao để biếu vừa để làm lễ sêu cho cậu Trường một thề.

Hôm nay em nó cũng ở trong trường ra đấy.

Dung nhìn mấy đĩa hồng, sẽ mím cười. Nàng nhớ lại những đĩa hồng mà Trường đã đem lại nhà nàng trước kia, khi sắp cưới nàng. Biết nhiêu những sưa tết, lẽ nghĩ như thế đã đi đến một cuộc nhán duyên buôn râu như cuộc nhán duyên của nàng. Vậy

thì Trường bước vào. Chàng đã phải xin phép về, vì mẹ chàng dặn phải làm thế; tuy mẹ chàng đã nói vì nhà có giỗ, nhưng Trường cũng đoán biết vì có sự gì khác nữa. Mấy đĩa hồng bày trên bàn làm cho chàng biếng ngay. Trường khẽ chịu khi nghĩ đến sự mẹ chàng đã sắm những thùng ấy mà không nói cho chàng

năm về trước, chàng không muốn nghe gì đến việc ấy cả.

Nhưng bây giờ Trường nhận ra rằng cứ yên lặng tức là bằng lòng. Mẹ chàng sẽ cứ tự nhiên như lúc này, tuân theo lời việc vợ chồng cho chàng. Trường nhớ lại, buổi trước khi vào trường học, chàng đến chơi nhà bà Hai. Sự tiếp ướt niêm nô và qua kính trọng của bà, cái vẻ thân mật của Bình khi nói chuyện với chàng, cho đến cả cái vẻ e lệ, thận thô của cô Hảo, lúng túng và ngượng nghịu khi thấy chàng bước vào, tất cả những cái đó đều tố rõ cho Trường biết cái địa vị mà người ta muốn cho chàng nhận lấy. Cái cảm tưởng của chàng lúc ấy lại là một sự vui thích; chàng vui thích khi thấy bao

nhiều sự săn sóc, an cần của gia đình nhà bà Hai đều về mình. Một cái lòng tự kiêu này nở trong lòng chàng. Trường thấy mình hơn người khi được một bà có con gái đẹp như cô Hảo và giàu có dè ý. Cái ý nghĩ đó khiến Trường tự nhiên giao thiệp với gia đình bà Hai như là chàng sẽ sắp làm rể bà ta vậy.

Chưa có sự gì nhất định, chưa có một lời nói quả quyết trong việc ấy. Nhưng Trường vẫn cố cái cảm giác ràng buộc mình. Ý nghĩ đó làm hôm nay chàng băn khoăn và khó chịu.

Trường yên lặng ngồi xuống ghế. Chàng muốn nói câu gì để tỏ cái ý không bằng lòng của mình, nhưng lại thôi. Chàng thấy mẹ và em vui vẻ và như sung sướng khi giỗ đến việc nhán duyên của chàng, nên chàng không dám làm cho mọi người thất vọng. Thật ra, chưa lúc nào chàng nghĩ hồn rỗng sẽ từ chối ấy cô Hảo. Chàng không biết có nên từ chối không, nhưng chàng cũng chưa bao giờ ngờ ý báng lồng sự ấy hẳn. Cũng như mấy

(Còn nữa) *

Thạch-Lam

mà trước kia nàng đã dâng biết bao nhiêu hy vọng vào đó. Dung nghĩ đến những chị em bạn hàng, khi đều chơi, cũng nhìn những quả biếu đó một cách ganh tị, hình như đây là cái hiệu của một sự vui mừng nhất trong đời người con gái.

Thầy Lan vui vẻ xếp đặt hoa quả, Dung hỏi dúa :

— Còn cô Lan nữa. Bao giờ thi có người mang hàng đến biếu?

Lan e thẹn, dòm má hồng hào, đưa tay vén mấy sợi tóc lên trán, trả lời : « chị chỉ hay nói dưa em thôi ». Những câu hỏi của Dung đã thường gợi trong trí nàng một hình ảnh mơ màng. Nàng nghĩ đến một người trẻ tuổi, thỉnh thoảng vẫn cùng với anh Xuân về nhà, và nàng thường gấp mỗi khi đi chợ. Lan tự nhiên thấy bàng khuất trong lòng một uớc mong vờ vắn, nàng cũng không rõ nàng ước mong gì.

Hai chị em đang nói chuyện

biết. Bà cụ thấy con vui vẻ hỏi :

— Sao con vui sớm thế? Buổi chiều không phải hè à? ». Vài chỉ vào mấy đĩa hồng, khoe : « coi xem những quả hồng xinh đẹp này. Thật là nhất chợ, me phái mặc cả mãi mới mua được đấy ».

Lan nói chen vào : « già không cần đến, thi chả phải mua đất như thế, me nhỉ ».

Trường yên lặng ngồi xuống ghế. Chàng muốn nói câu gì để tỏ cái ý không bằng lòng của mình, nhưng lại thôi. Chàng thấy mẹ và em vui vẻ và như sung sướng khi giỗ đến việc nhán duyên của chàng, nên chàng không dám làm cho mọi người thất vọng. Thật ra, chưa lúc nào chàng nghĩ hồn rỗng sẽ từ chối ấy cô Hảo. Chàng không biết có nên từ chối không, nhưng chàng cũng chưa bao giờ ngờ ý báng lồng sự ấy hẳn. Cũng như mấy

Sâm nhung bách bộ

Những người xanh, gầy, yếu, mệt, những người khí huyết hư, những người tâm huyết khô ráo, ốm mệt, những người tình dục suy kém, những người dâm dục quá độ, những người thận hư, tình thận suy nhược, những người thủ dâm thành bệnh tiết tình, đau ngực, ho lao, những người làm việc bằng trí khôn nhiều, những người ăn uống chậm nhẹ, những người ít ngủ, những người yếu đau mỏi khớp, những vợ chồng lấy nhau lâu không sinh đẻ, đàn bà kinh không điều, ra khí hư, những người sinh đẻ nhiều lần tôn bao khí huyết, những người rung tóc, ủ tai, mờ mắt, những người mới cai thuốc phiện v.v. Muốn khỏi các tật bệnh, muốn trở nên người trẻ trung khỏe mạnh, muốn được mọi sự như ý, phải dùng thuốc Sâm Nhung Bách Bộ là thuốc hay hơn hết các thứ thuốc bắc hiện có bán ngay nay, vì thuốc chế bằng tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh với sâm nhung rất tốt, nên có đặc tính cải lão hoàn đồng, tựa như người được tiếp hạch. Dân ông dùng thử bao sấp vàng, đàn bà dùng thử bao sáp trắng, đều già, mỗi hộp 1p.00. Bán tại nhà thuốc HỒNG-KHÊ 88 phố Huế, Hanoi. Dân ông dùng thử bao sáp vàng, đàn bà dùng thử bao sáp trắng, đều già, mỗi hộp 1p.00. Bán tại nhà thuốc HỒNG-KHÊ 88 phố Huế, Hanoi.

Nghiên hút

Một phương thuốc cai nhà đoạn đã thí nghiệm không có một ti chất thuốc phiện. Ai uống cũng bỏ hẳn được. Trong khi uống thuốc cai vẫn đi làm việc như thường. Sau khi khỏi nghiên không sinh ra chứng gì khác. Thuốc nước mỗi chai 1p.00, thuốc viên mỗi hộp 0p.50. Nghiên nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiên nặng hết 6p.00 là bỏ hẳn được. Đó là phương thuốc Tinh ngô giới yên số 20 của nhà thuốc HỒNG-KHÊ, 88 phố Huế, Hanoi (Tél. 755). Xin cứ dùng, nếu sai nhòi sẽ trả lại tiền gấp đôi.

Sau lũy tre

(Tiếp theo trang 771)

Ăn uống xong, một anh thư ký cầm cái khay trên đê một hộp mực, một quán bút và hai lá đơn, mỗi lá có bốn, năm tờ giấy trắng tiếp sau đóng lại thành quyển sách. Anh thư ký lom khom đặt cái khay trước mặt ông huyền, mõm lâm bầm :

— Bấm cu lồn và các cu kí cho.
(Còn nữa) Trân-Tiêu

Nửa chừng xuân với dân bị lụt

Vì muốn tờ chè một buổi hát giúp dân bị lụt nhưng ngặt vì Mme Thược sám vai Mai mặc bận, vậy các bạn gái, ai là người yêu nghệ thuật kích và giao lòng làm việc nghĩa, xin làm ơn cho chúng tôi rõ, sẽ xin mời cùng làm việc.

Chúng tôi muốn toàn « lời lử » diễn vở đó, vậy ai là nhà nghệ xin miễn.

Thay mặt Tài Tử đã diễn N. C. X.
Nguyễn - xuân - Phúc
118, Jules Ferry - Hanoi

Tin làng báo

Bắc Hà tuần báo sẽ tái bản ngày 18 Septembre này. Tòa tri sự và bộ biên tập mới này đều do ông Bùi-đức-Dựu chủ chương.

Báo quản, 4 Rue Maréchal Pétain, Hanoi

Le Progrès Social, tuần báo chính trị bằng Pháp vẫn đã xuất bản tại Hanoi ngày 15 Septembre.

Tòa bao, 44 Nguyễn Trãi - Hanoi

CABINET D'ARCHITECTE

NGUYỄN - CAO - LUYỄN
HOÀNG - NHƯ - TIẾP

Architectes diplômés P. L. G.I.

Ang e Rues Richaud et
Borgues Desvordes - Hanoi

Hiệu giang nỗi tiếng nhau
Đông - Pháp

Chân Long

9, Rue Paul-Bert - Hanoi
(Ở gần nhà hát lây số 9)
Trung bày rất nhiều gậy
phu-nữ tây, phu-nữ ta, gậy
tay và nhiều kiểu ví cầm
(sacs pour dames) bán khắp
Đông-Pháp, gửi hàng lối Kinh
— Pháo giao ngã

HỒNG-KHÊ

Khô có tói tràm nghìn hiệu thuốc, hiệu nào chả có bán thuốc lâu giang-mai, thế mà không ai để ý đến, duy chỉ có hiệu thuốc Hồng-khê là ai cũng biết tiếng. Hết cùi nói đến Hồng-khê là người ta nghĩ ngay đến thuốc Lậu, Giang-mai rồi. Vì ai có bệnh lậu không cứ mồi hôi rứt, ai bị bệnh giang-mai nhẹ hay là nhấp cốt sinh ra lâm bệnh nguy hiểm uống Thuốc Giang-mai Hồng-khê số 14 mỗi hộp 0p60 cùng khói triết nọc, nên nhiều người biết tiếng và ai cũng dùng nói rằng : Đầu lậu giang-mai không uống thuốc Hồng-khê chẳng tài nào khỏi rứt. /88 phố Huế (chợ Hòm) Hanoi (Tel. 755).

CÁC CHI BIỂM VÀ ĐẠI-LÝ

Nhà thuốc Hồng-khê

Bắc-kỳ. — Hongay Hoang-van-Thap, Haïduong Quang-Huy, Thâl-Hà-Ấp Vinh-Thành, 26 phố Tiên-Sinh Hanoi Phúc-An-Durong, Ninh-Binh Sùng-Quang, Port walut Phúc-Lộc, Ông-Bì Lê-van-Quy, Laokay Việt-Hưng, Đại-An, Ninh-Binh Ich-Tri, Bắc-giang Cát-Lợi, Langson Lý-xuân-Qùy, Namdinh Việt-Long, Ich-sinh-Dương, Thái-Binh Tiền-Ich, Cao-bằng Vinh-Hưng, Hưng-Yên Kim-Dức, Moc-chân Ngô-xuân-Nhuận, Bắc-Ninh Vĩnh-Sinh, Yênbay Đông-Tuân, Haiphong Anh Dzán 167 Paul Doumer, Haigang Phuong-kim-Tho, Phuyl Trần-gia-Thupy, Trung-Ký, Vinh Tamký, Tourane Battien, Son-giang, Phanrang Tư-son, Nhatrang Son-giang, Pleiku Nguyeん-dre-Ba, Tuyhoa Nguyeん-quang-Thanh, Quang-ngoai Cầm-Hưng, Huế Battien, Faifo Hồng-Phát, Tam-quan Huynh-hà-Thanh, Thành-hoa Gilong, Quinhon Phạm-Tổ, Tuy-Hòa Thành-Tám, Cầu Giát Đồng-xuân Bồng-son Diệp Thành Thành, Bình-dịnh Nguyeん-đức-Phò Nam-ký. — Mỹ-tho Móng-hoa, Tra-vinh Qua-bán-Ré, Rach-gia Van-Hoa, Goquao Nguyeん-văn-Mùn, Bến-Tân-thao, Thủ-Dầu-Một, Phúc-Hưng Thái, Long-xuyên imp Hữu-Thái, Dakao Đức-Thắng, Saigon Nguyễn-thi Kinh, Cùm-tho Nguyeん-văn-Nhiều, Sóc-trang Trường-xuân Laos. — Phontiuk Quang-tho-duong, Ngô-văn-Huynh, Đào-văn-Cầm, Dũng-van-Sang, Thakhek Chung-ký, Savansuke Băng-Giang, Pakse Nguyeん-văn-Cúa, Boneng Trần-văn-Trù, Nguyeん-văn-Bát, Xieng Khouang Pham-van-Truong, Vientiane Đỗ-dinh-Tảo, Phnom Penh — Nguyeん-văn-Chí v. v. — Thể lệ đại-lý thuốc Hồng-khê rất dễ và lợi.

Hội Phò Tè Trung Uơng

(Tiếp theo 763)

và phân phát cho họ máy bơ gao, vài mảnh áo, chúng tôi cho đó là bần phận của hội Phò-té.

Cho nên chúng tôi yêu cầu hội Phò-té lập ngay một ban « chấn-cấp » gồm có những người sẵn lòng bắt thời giờ riêng và không quản khó nhọc, tát gao, áo đeo máy tính, Bắc-ninh, Bắc-giang, Haïduong điều đình với máy ông chủ lệnh xem làng nào cần phải cứu trước hì cấp dỡ cho họ ngay để họ có thể giờ và đủ sức đợi những cuộc chấn-cấp to tát hơn do chính phủ mang đến cho họ.

Chúng tôi mong hội Phò-té thực hành ngay điều trên moan này, điều trước muôn chung của những người xưa nay, kẻ ít người nhiều, đã từng và long bồ tiên vào quỹ hội Phò-té Bắc-kỳ.

Phạm văn Binh

Chi em Phụ - Nữ nên nhẫn bào cho nhau biết để tránh một điều hại

Quý bà ai đã biết rồi, cũng nên làm phúc mách bão giùm cho người chưa biết. Ai sinh đẻ rồi, cũng nên chí bão cho người chưa sinh. Chắc rằng một trăm lần sinh đẻ thì đủ một trăm lần đau bụng. Cố người đau quá đến nỗi mảng rủa người chồng, lén lén giường trên xuống giường dưới như người điên, vì chứng đau bụng đe dọa phái nữ đau bụng thường : Đau thấu trời trời xanh. Khi sự đau ấy nó làm gián sự người sản phụ, có khi mệt quá đe khống được, hoặc đe được cũng đuổi sức lâm rồi, vì thế tình trạng rất nguy hiểm. Quý bà không nên khinh thường sau hồi ại không zin. Muốn tránh khỏi những điều đau khổ ấy nhoáng bao hép DƯỢC THAI hiệu NHÂN HÃI giá mỗi hộp 1p30, uống lúc thai được ba tháng trở lên. Dùng được thuốc này rồi lúc sinh không đau bụng chút nào, và sinh một cách hết sức mau lẹ. Người dân bà vì đây không biết một, tinh mang lai vứng vắng. Thuốc này hay là tăng lâm, thậm chí cho đến đẻ con so thai lớn mà cũng không biết đau bụng là gì. Người có dùng rồi rất lấy làm lạ cho thuốc này là tiễn đơn linh được.

TỔNG ĐẠI-LÝ:

NGUYỄN - VĂN - ĐỨC
11, Rue des Caisses - Hanoi

Hàng nghìn thiếu phu dâ tim thấy hanh phúc và ái tình nhau ở cách giản dị này. Vì thế mà các thiếu phu có được nước da đẹp để của một thiếu nữ mà dân ông rất yêu thương. Mỗi buổi sáng các bà các cô nên đánh kem Tokalon (mùi trắng, không có chất nhomy) lên mặt và chờ sẽ có một sắc đẹp thiên nhiên, và nhờ thế mà phẩm đánh được đều, không bết lại thành tảng. Trong kem Tokalon (mùi trắng) có chất kem thật tươi tốt, có dầu olive, cũng là phần chất bơ và làm cho trắng. Nhưng chất ấy làm mất những tan nhang làm cho các lỗ chân lông se lại; và chỉ trong ba ngày làm cho da để xấu xí để da cũng trở nên tươi tắn, mịn màng và đẹp đẽ. Ngày hôm nay các bà các cô hãy nên bắt đầu dùng kem Tokalon (không nhomy), là thứ bơ dưỡng cho da đẽ. Thứ kem đó đã giúp cho nhiều thiếu nữ chiếm được tình yêu đương của vị hòa phu mình.

ĐẠI-LÝ: F. Maron A Rochat et cie
45 Boulevard Gobelle - HANOI

EXTREME - ORIENT CAPITALISATION
Viễn-dông lập bờn

Hội Đông-Pháp và danh bùn vốn 4.000.000 đồng, mỗi phần tư
đã góp sốt Cộng ty hành động theo thời kỳ ngày 1/2 tháng 10 năm 1916

Bảng bùn Hanoi số 419

Món tiền lưu trữ: 855.550571

(Tính đến ngày 31 December 1936) sốt hành bùn tái cho người đã góp
Hội Đông-Pháp sáng lập nên bởi hội
lập bờn to nhất hoàn cầu
Hội Séquanaise lập bờn, Hội Pháp Quốc

Giúp những người để dành tiền
Tổng cộng: 2 HANOI số 22, Phố Paul Bert, — Giúp với số 892
Số Quản lý số SAIGON số 63, Đường Charner, — Giúp với số 27.255

Bảng xô số hoàn tiền về tháng Août 1937
Mỗi ngày thứ bảy
Là sốt hành bùn sốt quay ở hành xe ra

Danh sách các người trúng số: Số tiền hoàn lại

TARIF A

Những số đã quay ở hành xe ra: 2655 - 1323 - 1313 -
2594 - 1748 - 2547 - 2479 - 2198 - 2133 - 1544.

6.181 M. HA QUANG KHAI, ách-gi-dang ở trại Linh Khô xanh, Halong (phiếu 400\$).	400.00
17.847 Mme LE DINH TOAI, giáo-học, 12 phố Phúc-ám Giả-Minh, Ninhbinh (phiếu 100\$).	1.000.00
20.476 M. DANG VAN BAT, Lý-trưởng & Văn-Hoa, Kienlong (phiếu 400\$).	400.00
23.198 Mme CHAU THI NGO, Cai-lý, My tho (phiếu 400\$).	400.00
26.188 M. PHU THANG, Tân-phu, Longxuyen (phiếu 400\$).	400.00
28.544 phiếu may chửa phát hành.	400.00

ANCIEN TARIF

Lần mở thứ nhất: hoàn vốn bội phần
Những số đã quay ở hành xe ra: 16718 - 21367.

16.718 Phiếu xô số SAIGON vì không góp nữa.
51.867 M. TO DINH HIEN, con ông Bon, làm sở giày thếp
Thalibin (phiếu 400\$).

1.000.00

Lần mở thứ hai: hoàn nguyên vốn

Những số đã quay ở hành xe ra: 1732 - 78 - 254
2159 - 2837 - 1.07 - 2047 - 1.333 - 2487 - 1656 - 1.572 -
1299 - 299 - 939 - 900 - 1.433 - 209 - 1.927 - 1.732.

6.851 M. Creille NELCIOUR, Comptable, **Hanoi** (phiếu 400\$).
14.832 M. TRAN XUAN HAO, nghệ-chết ở **Hiệp-Thanh,
Tonan** (phiếu 500\$).

1.000.00

16.467 M. LE VAN BAN, sở Gián-thuy-nhập Điện & Lĩnh
cam (**Hai Phong**) (phiếu 200\$).

500.00

22.783 Mme TRAN THI CUC, hàng ván tì bàng ô-tô.
Donghô (phiếu 500\$).

200.00

42.900 M. LE KHAC KHOAN, buôn bán ở **Bắc Ninh,
Phuyl** (phiếu 500\$).

500.00

46.433 M. TRAN VAN MUON, nhà thầu. **Quá đà Gia** *
Giaodinh (phiếu 500\$).

500.00

54.782 Phiếu này chưa phát hành.

500.00

Lần mở thứ ba: khôi phái đóng tiền tháng

Những người có tên sau này trúng số được linh
phiêu mèn trứ tri giá bùn ở cát thứ nhất có thể bùn
lại ngay theo giá bùn ở cát thứ hai.

Cát thứ nhất Cát thứ hai

Những số đã quay ở hành xe ra: 405 - 2117 - 97 -
2007 - 1.229 - 177 - 1.455 - 2.254 - 2.255 - 88 - 2.937

2779 - 2.356 - 2130 - 89 - 2144 - 779 - 16.0.

85.887 M. PHAN TU LONG C. M. Phan Trong Thanh,
buôn bán ở **Hương-Kê, Hatinh** (phiếu 200\$).

200.00 110.00

44.180 M. NGUYEN VAN NHAN, buôn bán ngoài mồ **Clo-
ildes Quangyen** (phiếu 200\$).

200.00 107.20

55.640 Phiếu này chưa phát hành.

500.00

Kỷ số số sau định vào ngày 28 tháng chín tây năm 1937 tại sở quản lý ở
số 63 đường Kinh-Üp (Charner), **Saigon**.

Chắc là ngài muôn có được một số vốn lớn mà mỗi tháng chỉ
phải đành một số tiền nhỏ.

Ngài cũng mong được dịp may trúng số và lãnh ngay một số
tiền to tát.

Thứ vé tiết-kiêm mới của bản-hội

« TITRE A »

được lánh 50% về tiền lời,
ngay từ lúc mua vé

Người chủ vé gày vốn bằng cách gộp tiền từng kỳ trong
một thời hạn có thể kéo dài đến 25 năm, tùy theo
muốn, mà có thể lãnh ngay số vốn ra nếu về hưu trước
trong các kỳ xô số hàng tháng, hay cũng lán đến hết hạn vé.

Ví dụ: Một số vốn có bảo đảm

ít nhất là:

12.000\$

Góp mỗi tháng
30\$00 Đề gày

6.000\$

20\$00

4.000\$

10\$00

2.000\$

5\$00

1.000\$

2\$50

400\$

1\$00

200\$

ngoài số tiền vốn đã cam đoan, chủ vé còn được hưởng thêm

tíền lời, càng ngày càng tăng lên.

HƠN 86 TRIỆU ĐÔNG BẠC, TIỀN GÂY

VỐN TRONG ĐÔNG PHÁP

(*) Chủ vé phải trả thêm 0510\$00 của số vốn thi 0510\$00 vào tiền-lining
bách-phẩn.

MỘT PHƯƠNG LẬP BỜN

có bảo đảm, chắc chắn, vững
vàng mà lại mỗi tháng có hy
vọng trúng một số vốn lớn

đây là Vé mới cách thức P mà

Hội Van-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư bản chi tiêu theo chi phí ngày 12 Avril 1916

Vốn đã đóng tất: tần lượng bạc và 8.000.000 quan tiền Pháp

Hội quán: 7, Đại-lộ Edouard-VII ở THƯƠNG-HÀI —

Hàng chính ở Đông-Pháp: 26, đường Chaigneau — SAIGON

Số thương mại Saigon 20

giúp cho qui giài đang gây ra số vốn:

400 \$ mỗi tháng đóng 1 \$ 00	4.000 \$ mỗi tháng đóng 10 \$ 00
500 — — — 1 25	5.000 — — — 12 50
1.000 — — — 2 50	6.000 — — — 15 00
1.500 — — — 3 75	8.000 — — — 20 00
2.000 — — — 5 00	10.000 — — — 25 00

Vé này được linh-vực mục-dich (từ 400 \$ tới 10.000 \$)
bởi cuộc xô số hàng tháng, hay là khi mãn hạn (25 năm) nếu
về không được may trúng ra trong 300 cuộc xô số hàng tháng.

HỘI BẢO ĐẢM 12 CUỘC XÔ SỐ MỖI NĂM

Vé tiết-kiêm cách thức P được dự cuộc xô số hàng tháng từ
tháng đầu mới mua. Như vậy nên người mua vé, chẳng những
chắc chắn sẽ được lập nên một số vốn, mà lại có hy vọng được lập
tức một số lời to (400 lần số tiền tháng đã góp nếu vé trúng ra
trong một tháng đầu).

PHẦN LỢI KHẮC CỦA VÉ TIẾT-KIÊM
của

Hội Van-Quốc Tiết-Kiệm

ĐÓI CHỦ ĐỀ DÀNG, khôi tòn hao rác rồi chi hết.

CÓ GIÁ CHUỘC LẠI khi đóng góp được hai năm.

ĐƯỢC VAY 90% số giá chuộc vé.

ĐƯỢC BẤT ĐỒNG LẠI, trả số góp trễ và tiền lời hay là già kỵ hạn.

ĐƯỢC CHIA HƯỚNG LỜI CỦA HỘI bởi cuộc xô số phụ

hay là tăng thêm số bảo kiết.

ĐƯỢC ĐÓNG GÓP TRÈ MỘT THÁNG.

SỐ VỐN HOÀN LẠI BỞI CUỘC XÔ SỐ 400.000\$
tới ngày 31 MAI 1937, gần 400.000\$

TIỀN LỜI đã chia ra cho người cầm vé ở
Đông-Pháp tới ngày 31 MAI 1937, gần 65.000\$

SỰ BẢO ĐẢM CHO VÉ TIẾT-KIÊM

của

Hội Van-Quốc Tiết-Kiệm

Số vốn đã đóng tất cả: Động-sản và bất-dộng-sản ở Đông-
Pháp tới ngày 31 DECEMBRE 1936

1.700.000\$ 2.339.121 \$ 43

Lưu vé hay là hỏi điều-lệ xin do nơi:

Hội Van-Quốc Tiết-Kiệm

CHI NGANH SAIGON, 26, đường Chaigneau

(HANOI, 8th, phò Tràng-thi)

và nơi Đại-ly khắp cõi Đông-Pháp

AM,
đời!

Chỉ nên hút sì gà và thuốc lá

MÉLIA

Vì thuốc lá nàg đều chè-tạo ở Alger cà

Thuốc MÉLIA BA NGÔI SAO 5 xu một gói 20 điếu

AGENTS GÉNÉRAUX :

L. Rondon & C° Ltd — 18 Bd Đông Khanh Hanoi

Rentrée des classes

Vous trouvez à l'IDEO tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail.

Articles « RÉCLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de brouillon « RÉCLAME » 100 pages	0909
Boîte de 100 copies doubles, beau papier	1.09
Ramotte de 100 — quadrillé multiple	0.70
Plumier laqué, couvercle chromes	0.90
Compas s'panoplies : 15 et 4 pièces	0.65 à 0.35
— plats nickelé reversible double usage	1.00
— plats nickelé en pochette :	3.10 - 1.63 à 0.98
Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir	0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande

L.I.D.E.O. PAPETERIE - LIBRAIRIE
HANOI — HAIPHONG

tại nhà in Thụy-Ký, Tel : 869 — Hanoi

BÈN DẦU XĂNG TITO-LANDI

HIỆU BÈN MANCHON TO HƠN HẾT

Bèn manchon TITO LANDI danh tiếng toàn cõi Đông-Pháp hơn 30 năm it bao lâu, để sửa vỏ cung, màu sáng xanh mát mẻ, như là khói sợi rủi ro như mấy thứ đèn horn. Bèn TITO LANDI đây dầu mènút châm lửa, không u. Một cây đèn TITO LANDI đốt không tắt 3 xu dầu mỗi đêm. Nhiều hiệu bắt chước, xin chịu như kỹ nơi, trục ván tát đèn, chỗ nút bình dầu đèn có chữ « TITO LANDI » và trong bình chứa có hồng dâ (réponce), mới là thiệt hiệu TITO LANDI.

Xin nhớ : Manchon 40 bougies TITO LANDI, NHÂN ĐỎ, Manchon 120 bougies TITO LANDI, NHÂN BẠO HẠC Ông khói 40 bougies và 120 bougies đèn có hiệu TITO LANDI, chỉ riêng theo đèn, bèn chắc.

Quý vị có những đồ giả mạo giá rẻ man hư.

Bèn manchon TITO LANDI và các đồ phụ tùng trứ bản tại Hanoi

nơi : LÊ HUY LỄ, 3 rue des

Médicaments

ĐĂNG VĂN TÂN, rue du

Colo

SƠ QUANG HƯNG LONG

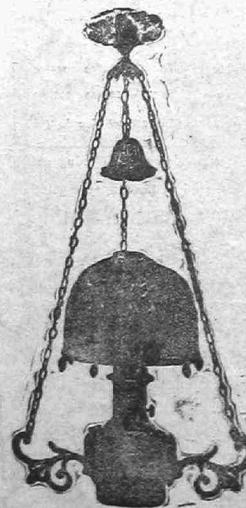
79 rue des Paniers

và toàn cõi Đông-Pháp.

Catalogue có nhiều kiểu đèn thau hay mèn có dây chày đèn Hồi-nội : NGUYỄN VIỆT THANH

đại lý toàn cõi Đông-Pháp, Vinh Long

(Nam Kỳ).

N. 12 - Suspension à chaînes & rinceaux en bronze fondu — Décor vieilli or 120 bougies, 1 lit dầu đốt trên 24 giờ

Le Gérant Nguyễn Tường Lân